

מצלמות אבטחה

תוכן עניינים

1. כללי.....	2
א. רקע משפטי.....	3
ב. נוהל הצבת מצלמות.....	9
2. ממצאים.....	10
א. מכרז להקמת משל"ט ביטחון וחירום ופריסת מצלמות באתרי קצה.....	10
תוספות תקציב.....	12
סטטוס הרישות העירוני במצלמות.....	15
ב. אישור תכנית עבודה שנתית.....	16
ג. מדגם תיקי אתרים.....	27
ד. מרכז קהילתי שפירא.....	27
ה. בית ספר שורשים.....	30
ו. בית דני.....	33
ז. בית העיוורים.....	36
ח. סיירת ירוקה.....	38
ט. מרכז יום לקשיש.....	40
י. ידוע הציבור בדבר הצבת מצלמות ושטחי הכיסוי שלהן.....	42
יא. שמירת הצילומים והגנה על מאגר המידע.....	46
יב. זכות עיון בצילומים.....	52
יג. איוש המשל"ט העירוני.....	53
3. מסקנות.....	53
4. המלצות.....	57

כללי

1. במהלך שנת 2013 עיריית תל אביב-יפו סיימה את הליך הקמתו של מרכז שליטה ובקרה בבניין העירייה, (להלן - "המשל"ט). בין היתר המשל"ט משמש כמרכז בקרה על מצלמות האבטחה הפזורות ברחבי העיר ומאפשר צפייה ישירה בצילומי אבטחה מאזורים נרחבים בעיר, 24 שעות ביממה.
2. מטרת המשל"ט הינה קיום הערכת מצב במקומות שונים בעיר, והפעלת כוחות תגובה, בהתאם לאירועים הנצפים, שמירת הסדר הציבורי והקניית ביטחון אישי לכל תושבי העיר.
3. המצלמות שהותקנו ברחבי העיר משמשות למגוון רחב של מטרות כגון: הגנה על רכוש, שמירה על סדר ציבורי, הגברת תחושת הביטחון בקרב הציבור וכד'.
4. מטרת הביקורת:
  - א. בחינת עמידת העירייה בהוראות החוקים, התקנות וההנחיות הרלוונטיים לנושא בהם:
    - (1) חוק הגנת הפרטיות התשמ"א-1981.
    - (2) חוק יסוד כבוד האדם וחירותו, התשנ"ב-1992.
    - (3) תקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים), התשמ"ו - 1986.
    - (4) הנחית רשות למשפט טכנולוגיה ומידע (רמו"ט) במשרד המשפטים בנוגע לשימוש במצלמות אבטחה.
      - ב. בחינת היקף והליך התקנת מצלמות האבטחה הקיימות.
      - ג. הליך ההתקשרות עם קבלנים לצורך התקנת המצלמות.
      - ד. הליך ניהול המידע המצולם.
      - ה. מערך אבטחת המידע הקיים.
    - ו. קיומם של נהלים עירוניים הנוגעים לאופן התקנת המצלמות, השמירה, השימוש והגישה למידע המתועד.
5. במהלך איסוף הממצאים הביקורת נפגשה עם הגורמים הבאים:
  - א. מנהל אגף לביטחון ושרותי חירום.
  - ב. מנהל המשל"ט.
  - ג. סגנית בכירה ליועץ המשפטי לעירייה.

- ד. מנהל מחלקת הטמעה במערכות מחשוב - אחראי על הנושאים הטכניים בפרויקט המצלמות.
- ה. מנהל אבטחת מידע.

רקע משפטי

6. באפריל 2012 פרסמה הרשות למשפט, טכנולוגיה ומידע, (להלן - "רמו"ט), הנחיה מספר 4/2012 בנושא "שימוש במצלמות אבטחה ומעקב ובמאגרי התמונות הנקלטות בהן". מטרת ההנחיה להבהיר את עמדת רשם מאגרי מידע ביחס לתחולת הוראות חוק הגנת הפרטיות התשמ"א 1981, על שימוש במצלמות מעקב במרחב הציבורי, אשר הצילומים הנקלטים בהן נאגרים במאגרי מידע ממוחשבים.
7. ההנחיה משקפת את הפרשנות המשפטית שתשמש את רשם מאגרי המידע לצורך ובעת הפעלת מגוון הסמכויות המסורות לו בחוק, לרבות הפיקוח על מילוי הוראות החוק והתקנות שמכוחו, רישום המאגר בפנקס המאגרים, ביטול או התלייה של רישום קיים והטלת קנס מנהלי בגין הפרת ההוראות בחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו 1985 ובתקנות העבירות המנהליות (קנס מנהלי הגנת הפרטיות) תשס"ד 2004.
8. ההנחיה קובעת גם, כי צילום באמצעות מצלמות מעקב במרחב הציבורי יוצר חשש לפגיעה בעצם הזכות לפרטיות, המעוגנת בסעיף 7א' לחוק יסוד כבוד האדם וחירותו, התשנ"ב, 1992, הקובע כי "כל אדם זכאי לפרטיות ולצנעת חייו".
9. ההנחיה מציינת כי למבט העוקב אחרי בני אדם יש כוח ממשמע וממשטר המשפיע על אופן התנהגותם. השפעה זו עשויה להיות חיובית, כאשר היא מצמצמת התנהגות עבריינית ומזיקה לזולת ולחברה כולה. מנגד, חלק ניכר מהפעילויות הנתפסות באמצעי התיעוד הדיגיטליים הן פעילויות שגרתיות יומיומיות תמימות, שאינן מהסוג שהחברה מבקשת למנוע ובשל כך למעקב המתמיד יש גם השלכה שלילית.
10. במערכות צילום והקלטה דיגיטליות המופעלות כיום, קיימות תכונות בסיסיות המאפשרות מפתוח אוטומטי ואפשרויות שלילת מידע לפי פרמטרים כגון חתכי זמן הצילום ומיקומו. במקרים מסוימים אף קיימות יכולות זיהוי אוטומטיות או אוטומטיות למחצה של אובייקטים שונים בתמונה כגון פענוח מספר לוחיות זיהוי של כלי רכב או הפרדה של הפריטים המופיעים בתמונה (אנשים, כלי רכב, בעלי חיים וכד').
- אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיוטת הממצאים כי: "יודגש כי בהתאם למערכות העומדות לרשותנו, אין באפשרותנו יכולת פיענוח מס' לוחיות זיהוי כלי רכב, הפרדת פריטים שבתמונה אנשים, כלי רכב בעלי חיים וכד'".

11. בנוסף, גם תוכנות לזיהוי פנים אוטומטי הקיימות זה מכבר בשוק, עשויות לספק למערכות הצילום דיוק בזיהוי פנים ברמה הולכת ומשתפרת.
12. סעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות התשמ"א-1981 (להלן- "חוק הגנת הפרטיות"), קובע כי "לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו".
13. סעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות קובע, כי "פגיעה בפרטיות היא אחת מאלה:
- א. בילוש או התחקות אחרי אדם, העלולים להטרידו, או הטרידה אחרת;
  - ב. האזנה האסורה על פי חוק;
  - ג. צילום אדם כשהוא ברשות היחיד;
  - ד. פרסום תצלומו של אדם ברבים בניסבות שבהן עלול הפרסום להשפילו או לבזותו;
  - ה. פרסום תצלומו של נפגע ברבים שצולם בזמן הפגיעה או סמוך לאחריה באופן שניתן לזהותו ובניסבות שבהן עלול הפרסום להביאו במבוכה."
14. סעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות קובע כי: "פניה לאדם לקבלת מידע לשם החזקתו או שימוש בו במאגר מידע תלווה בהודעה שיצויינו בה -
- א. אם חלה על אותו אדם חובה חוקית למסור את המידע, או שמסירת המידע תלויה ברצונו ובהסכמתו;
  - ב. המטרה אשר לשמה מבוקש המידע;
  - ג. למי יימסר המידע ומטרות המסירה."
15. הנחיה 4/2012 של רמ"ט קובעת נורמות התנהלות, בין היתר, בנושאים הבאים:
- א. סעיף 3.1.1. להנחיה מתייחס לאופן קבלת ההחלטה על הצבת מצלמות מעקב וקובע בין היתר:
    - (1) "...על רשות מקומית לקבל את ההחלטה על השימוש במצלמות האבטחה באופן מושכל ומודע, לאחר בחינת הצרכים והחלופות..."
    - (2) "יש להתייחס לתכלית אותה מבקשים להשיג באמצעות מצלמות המעקב, מטרת מצלמות המעקב חייבת להיות מוגדרת באופן חד, ספציפי ומפורש- ולאחר שנקבעה המטרה אין להשתמש בצילומים למטרות זרות..."
    - (3) "...יש לבחון את מידתיות השימוש במצלמות המעקב לשם השגת המטרה הרצויה..."

- (4) "כאשר מבקשים להתקין מצלמות מעקב במקומות המיועדים לכינוס של קטינים, כגון מוסדות חינוך ומתנ"סים, יש לנקוט בזהירות יתרה בקבלת ההחלטה על הצבת המצלמות והקפדה על מיקומן ועל השימוש במידע שנאסף באמצעותן."
- ב. סעיף 3.1.2 להנחיה מתייחס לתכנון הפרטיות בעת התקנת והפעלת מצלמות המעקב:
- (1) "בתכנון מערכת מצלמות מעקב והשימוש בהן, ההגנה על פרטיות הציבור צריכה לשמש שיקול מרכזי..."
- (2) "יש להציב את המצלמה במקום ובזווית שיכסו במידת האפשר רק את השמחים הרלוונטיים ויקלטו באופן המזערי האפשרי את השמח שאינו רלוונטי..."
- (3) "רצוי להתקין בכל אתר את מספר המצלמות המינימאלי החיוני להשגת המטרה המבוקשת..."
- (4) "...יש לצמצם את פעילות המצלמות רק לזמנים בהם הצילום רלוונטי למטרה המבוקשת..."
- ג. סעיף 3.1.3 להנחיה מתייחס לידוע הציבור על הצבת מצלמות האבטחה:
- (1) "האיסור שבסעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות... ודרישת השקיפות המוטלת בסעיף 11 לחוק מחייבים ליידע את הציבור על הצבת מצלמות אבטחה. אמצעי הידוע המינימאלי הוא הצגת שלטים בסמוך למקום בו המצלמה מותקנת, וכן בכניסה לאזור הכיסוי של המצלמה..."
- (2) "שלט האזהרה חייב להיות קריא וברור... ורצוי שיכלול את הפרטים הבאים: ציור של מצלמה, שם הארגון האחראי על הצבת המצלמה, תיאור תמציתי של מטרות הצבת המצלמה, במידה וקיים, כתובת אתר אינטרנט הכולל את רשימת המצלמות ומדיניות השימוש בהן..."
- (3) נספח ב' להנחיה כולל רשימה נוספת של פרטים שיש למסור אודות הפעלת מצלמות מעקב: מיקום המצלמה והשטח המכוסה על ידה, תיאור מאפייני המצלמה ויכולותיה, האם הצילומים מוקלטים, משך שמירת ההקלטות, שעות הפעלת המצלמה, פרטי הגורם האחראי לצפייה ושמירה של המידע, פרטי התקשרות לצורך מימוש זכות העיון בהקלטות לפי סעיף 13 לחוק.
- ד. סעיף 3.1.4 להנחיה מתייחס לשמירת הצילומים ומחיקתם:
- (1) "שמירת הצילומים לאחר שאינם נחוצים עוד מהווה הפרה של עקרון הגבלת המטרות ויצרת סיכוני אבטחה..."
- (2) "ככל שקיים צורך להקליט, יש לקבוע את משך התקופה בה יישמרו ההקלטות... כדי למנוע תקלות מומלץ לתכנן את מערכת ההקלטה... כך שהצילומים המוקלטים ימחקו אוטומטית לאחר פרק הזמן המוגדר..."

ה. סעיף 3.1.5 להנחיה מתייחס למתן זכות עיון, במיוחד בצילומי מצלמות מעקב להם מאפיינים מיוחדים:

- (1) "אופן מתן זכות עיון מוסדר בסעיף 13 לחוק הגנת הפרטיות ובתקנות הגנת הפרטיות, (תנאים לעיון במידע וסדרי הדין בערעור על סירוב לבקשת עיון)...".
- (2) "...סבור הרשם שבדרך כלל לא יהיה צורך להעניק זכות עיון במאגר הקלות בו לא בוצע עיבוד של המידע המאפשר אחזור לפי זהות המצולמים, בתנאי שמשך שמירת הצילומים אינו עולה על 30 ימים".
- (3) "אופיו של המאגר מחייב זיהויו של המבקש. העיון בצילומים יעשה גם לפי תמונה".
- (4) "...על הבקשה לעיון במאגר להיות קונקרטית וספציפית יותר מן הרגיל. ניתן לדרוש ממבקש העיון שיפרט את התאריך ואת השעה המדויקים בה הוא מבקש לעיין והסבר מדוע הוא מבקש לעיין במידע ממועדים אלה".

ו. סעיף 3.1.6 להנחיה מתייחס לאבטחת המידע:

- (1) "סעיף 17 לחוק הגנת הפרטיות מטיל אחריות לאבטחת המידע במאגר על בעל מאגר המידע, מנהל מאגר המידע והמחזיק בו..."
- (2) "אבטחת מידע במערכת מצלמות מעקב המופעלת בידי גוף פרטי או ציבורי כאחד, מחייבת: קיום הגנה פיסיית ולוגית על המערכת; קביעת נהלים ברורים להקלטת הצילומים, לעיבודם ולהפצתם ולאבטחת המידע בהם; קביעת רשימת מורשי גישה, והטלת מגבלות על גישתם למידע; הקפדה בבחירת עובדים שיהיו בעלי גישה למידע, הדרכה נאותה שלהם... החתמת העובדים על התחייבות לסודיות; קיום מערכת ניטור שתאפשר תיעוד ובקרה של כל ניסיונות הגישה למערכת";

ז. סעיף 3.1.7 להנחיה מתייחס להגבלת השימוש במידע:

"אין לעשות שימוש בצילומים, ובכלל זה העברה, מסירה או גילוי לגורמים שאינם קשורים לארגון מציב המצלמות או למטרה המקורית של השימוש במצלמות. (אינו מתייחס למסירת הצילומים לגופים המפעילים סמכויות חקירה, לגורמים אחרים הרשאים לקבל אותם בהתאם להוראות הדין, או למסירת המידע על פי צו שיפוטי)...".

16. בסעיף 7 פרק ב' לחוק הגנת הפרטיות, העוסק בהגנה על פרטיות במאגרי מידע נקבע:

"אבטחת מידע" - הגנה על שלמות המידע, או הגנה על המידע מפני חשיפה, שימוש או העתקה, והכל ללא רשות כדן.

"מאגר מידע" - אוסף נתוני מידע, המוחזק באמצעי מגנטי או אופטי והמיועד לעיבוד ממוחשב.

- "מידע" - נתונים על אישיותו של אדם, מעמדו האישי, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, הכשרתו המקצועית, דעותיו ואמונתו;
- "מידע רגיש" - (1) נתונים על אישיותו של אדם, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, דעותיו ואמונתו; (2) מידע שעור המשפטים קבע בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, שהוא מידע רגיש.
17. הנחיית רמו"ט קובעת, כי הגדרת המונחים "מידע" ו"מאגר מידע" היא על שמירת נתונים על אודות אדם, כאשר המידע אודותיו מזוהה או ניתן לזיהוי.
18. בהקשר זה הביקורת מציינת כי חלק ניכר מן ההקלטות ממצלמות המעקב הקיימות כיום נכנס לגדר "מאגר מידע" המתייחס למידע מזוהה או ניתן לזיהוי אודות אדם. בין אלה כלולות:
- א. מערכות צילום המפעילות טכנולוגיות זיהוי רכב, לפי לוחית רישוי אשר כבר כיום מספקות זיהוי אוטומטי ברמת דיוק גבוהה;
- ב. מערכות אשר לצד הקלט ממצלמות המעקב ניזונות גם ממידע ממאגרים נוספים, כאשר הצלבת המידע משני המקורות ועיבודו מאפשרים רמה גבוהה של זיהוי האובייקטים המצולמים;
- ג. מערכת מצלמות המפעילה זיהוי פנים אוטומטי ברמת דיוק ממוצעת מינימאלית;
- ד. מערכות בעלות יכולות ניתוח ושליפת מידע ויזואלי ברמה גבוהה, באופן שמקל מאוד על תהליך זיהוי אנשים.
19. עצם הידיעה על הימצאותו של אדם במקום נתון ובזמן נתון או עצם חזותו עשויות לכלול נתונים על צנעת אישיותו, מצבו הבריאותי, אמונתו הדתית וכד'. כל אלה הם נתונים העשויים ללמד על אחד מרכיבי הגדרת המונח "מידע" בסעיף 7 לחוק. קל וחומר שהנתונים הנאגרים בהקלטות מצלמות המעקב נכנסים לגדר "מידע" ואף "מידע רגיש" במערכות בעלות יכולת טכנולוגית לעקוב אחרי אדם נתון לאורך מסלול תנועתו או להסיק מידע רפואי מניתוח תמונתו החזותית או מצילום טרמי שלו.
20. סעיף 8 לחוק הגנת הפרטיות קובע כי:
- א. "לא ינהל אדם ולא יחזיק מאגר מידע החייב ברישום לפי סעיף זה, אלא אם כן התקיים אחד מאלה:
- (1) המאגר נרשם בפנקס;
- (2) הוגשה בקשה לרישום המאגר והתקיימו הוראות סעיף 10(ב1);
- (3) המאגר חייב ברישום לפי סעיף קטן (ה) והוראת הרשם כללה הרשאה לניהול והחזקה של המאגר עד רישומו.

ב. לא ישתמש אדם במידע שבמאגר מידע החייב ברישום לפי סעיף זה, אלא למטרה שלשמה הוקם המאגר.

ג. בעל מאגר מידע חייב ברישום בפנקס ועל בעל המאגר לרשמו אם נתקיים בו אחד מאלה:

(1) מספר האנשים שמידע עליהם נמצא במאגר עולה על 10,000;

(2) יש במאגר מידע רגיש;

(3) המאגר כולל מידע על אנשים והמידע לא נמסר על ידיהם, מטעמים או בהסכמתם למאגר זה;

(4) המאגר הוא של גוף ציבורי

(5) המאגר משמש לשירותי דיוור ישיר

21. סעיף 17 לחוק הגנת הפרטיות קובע כי: "בעל מאגר מידע, מחזיק במאגר מידע או מנהל מאגר מידע, כל אחד מהם אחראי לאבטחת המידע שבמאגר המידע". כמו כן, סעיף 17א לחוק קובע כי:

"(א) מחזיק במאגרי מידע של בעלים שונים יבטיח כי אפשרות הגישה לכל מאגר תהיה נתונה רק למי שהורשו לכך במפורש בהסכם בכתב בינו לבין בעליו של אותו מאגר.

(ב) מחזיק שברשותו חמישה מאגרי מידע לפחות, החייבים ברישום לפי סעיף 8, ימסור לרשם, מדי שנה, רשימה של מאגרי המידע שברשותו, בציון שמות בעלי המאגרים, תצהיר על כך שלגבי כל אחד מן המאגרים נקבעו הזכאים בגישה למאגר בהסכם בינו לבין הבעלים, ושמו של הממונה על האבטחה".

22. אופן מתן זכות העיון במידע מוסדר בסעיף 13 לחוק ובתקנות הגנת הפרטיות (תנאים לעיון במידע וסדרי הדין בערעור על סירוב לבקשת עיון) התשמ"א 1981. הנחיות רשם מאגרי המידע מוסיפות וקובעות כי ביחס לעיון בצילומים במצלמות המעקב יש להתייחס למאפיינים ייחודיים:

א. לנוכח אופי המאגר ובשים לב לקשיים הפרקטיים והמשפטיים הכרוכים במימוש זכות עיון באוסף הצילומים, סבור הרשם שבדרך כלל לא יהיה צורך להעניק זכות עיון במאגר הקלטות בו לא בוצע עיבוד של המידע המאפשר אחזור לפי זהות המצולמים, בתנאי שמשך שמירת הצילומים אינו עולה על 30 ימים;

ב. אופיו של המידע האגור במאגר מחייב שזיהויו של מבקש העיון בצילומים יעשה גם לפי תמונה;

ג. כיוון שעל פי רוב בשלב הראשון, האנשים המצולמים לא יהיו מזוהים ולא ניתן יהיה לערוך בהקלטות חיפוש ממוחשב לפי שם, על הבקשה לעיון במאגר להיות קונקרטיה וספציפית יותר מן הרגיל: ניתן לדרוש ממבקש העיון שיפרט את התאריך ואת השעה המדויקים בה הוא מבקש לעיין והסבר מדוע הוא מבקש לעיין במידע ממועדים אלה;

ד. מתן זכות עיון בצילומים לפלוני עשוי לחשוף אותו למידע עודף לעניין זכות העיון שלו ועלול לפגוע בפרטיות של אנשים אחרים. לכן כאשר בצילום בו מבקש נושא המידע לעיין מופיעים גם אנשים אחרים, יש לנהוג בבקשה במשנה זהירות: אפשרות אחת היא למחוק מהסרט את הדמויות האחרות או לטשטש אותן. אפשרות אחרת המתאימה יותר לצילומים במצלמה שהותקנה באזור בו הציפיה לפרטיות היא פחותה היא לאפשר למבקש העיון לצפות בהקלטה במתקני מפעיל המצלמה אך להימנע מלמסור לו העתק שלה.

נוהל הצבת מצלמות

23. נוהל "הצבת מצלמות", (נוהל 843) (להלן-"הנוהל"), אושר ופורסם על ידי העירייה ביום 20 בדצמבר, 2014.
24. מסעיף 1 לנוהל, עולה כי הנוהל מבוסס על הנחיות שימוש במצלמות מטעם הרשות למשפט, טכנולוגיה ומידע, (להלן-"רמו"ט"), במשרד המשפטים.
25. בהתאם לסעיף 2 מטרות הנוהל כפי שהוגדרו כוללות:
- א. "הגדרת הליך הפנייה של היחידה המבקשת להציב מצלמה".
  - ב. "הגדרת אופן בחינת הבקשה בוועדה למצלמות".
  - ג. "יישום ההחלטה שהתקבלה בוועדת המצלמות". (ההדגשה אינה במקור)
26. הנוהל קובע את הרכב וועדת המצלמות:
- א. המשנה למנכ"ל העירייה - משמש כיו"ר הוועדה.
  - ב. מנהל האגף לביטחון ושירותי חירום - חבר קבוע.
  - ג. נציג השירות המשפטי - חבר קבוע.
  - ד. נציג אגף המחשוב - חבר קבוע.
  - ה. נציג אגף התקציבים - חבר קבוע.
  - ו. נציג מנהל בת"ש - חבר קבוע.
  - ז. נציג יחידות רלוונטיות, (היחידה מגישת הבקשה) - על פי הצורך.
  - ח. מנהל המשל"ט - מרכז הוועדה.

ממצאים**מכרז להקמת משל"ט ביטחון וחירום ופריסת מצלמות באתרי קצה**

27. בתאריך 15 בדצמבר, 2011, פורסם מכרז 159/2011 להקמת משל"ט ביטחון וחירום עירוני ופריסת מצלמות באתרי קצה.
28. בתאריך 30 באפריל, 2012, נערכה ישיבת ועדת מכרזים מספר 87, בישיבה זו ניתנה סקירה על מספר המשתתפים שניגשו למכרז ועל עמידתם בתנאי הסף של המכרז. בסיכומה של ישיבה זו התבקשה וועדת המכרזים לפסול מספר משתתפים לאור העובדה שלא הגיעו לציון הסף שנקבע במכרז, ציון איכות של 70 ומעלה. לאחר דיון בוועדה נפסלו 5 משתתפים.
29. בישיבת וועדת מכרזים מספר 88 מיום 15 במאי, 2012, נמסר לוועדה כי נפתחו הצעותיהם הכלכליות של ארבעת המשתתפים שעמדו בציון הסף.
30. לוועדה הוצג הניקוד המשוקלל של המשתתפים הלוקח בחשבון את הניקוד בקטגוריית איכות ההצעה ואת הניקוד בקטגוריית ההצעה הכספית. (בהתאם לתנאי המכרז ניתן משקל של 50% לכל קטגוריה). מהדיון בוועדה עולה כי קיים פער משמעותי בין הצעת המחיר הנמוכה של חברת מ, (להלן- "מ"), ביחס להצעות האחרות ואף ביחס לאומדן העירייה. הוועדה החליטה לזמן לשימוע את נציגי חברת מ.
31. מבדיקת הביקורת עולה כי הניקוד שניתן למ. בקטגוריית האיכות היה הנמוך ביותר, ביחס לחברות האחרות שעברו את ציון הסף. מ קיבלה את הניקוד המשוקלל הגבוה ביותר בזכות העובדה שהצעתה הכספית הייתה נמוכה משמעותית מהצעותיהן של החברות האחרות.
32. ביום 29 במאי, 2012, התקיימה ישיבה מספר 90 של וועדת המכרזים, בישיבה זו השתתפו נציגי מ שענו על שאלות חברי הוועדה והתבקשו להסביר את הפערים בין הצעתם לבין הצעות החברות האחרות ולאומדן העירייה.
33. לאחר קבלת הסבריהם של נציגי מ ולאחר דיון בין חברי הוועדה הוחלט לאשר את זכייתה של מ במכרז. בתאריך 9 ביולי 2012 נחתם חוזה בין חברת מ לבין עיריית תל אביב-יפו.
34. על פי תנאי המכרז חברת מ מספקת לעירייה, בין היתר, את השירותים הבאים :
- א. הקמת מוקד בטחון לשליטה ובקרה במבנה עיריית תל-אביב יפו כולל עבודות בינוי, עבודות תשתית, הספקת ריהוט, ציוד מולטימדיה.
- ב. הספקת מערכת שליטה ובקרה לקבלת חיוויים, ניהול אירועים, הקלטה ותחקור אירועים (חומרה ותוכנה).

- ג. חיבור ושדרוג אתרי קצה עירוניים בהם קיימות מצלמות, מערכות אזעקה, לחצני מצוקה וחיבורם לרשת העירונית. בהקשר זה סעיף 1.4.2 למכרז קובע כי בשלב הראשון יותקנו 19 אתרים. אתר יכול להיות גינה ציבורית, צומת, מבנה ציבורי או כל שטח ציבורי אחר. בכל אתר יוגדר השטח אותו יש לצלם ואליו יש לכרוז. ייתכן כי באתרים מסוימים יוגדרו יותר משטח אחד.
- ד. אספקת מערכת כריזה.
- ה. הקמת אתרים עם מצלמות וחיישני קצה אחרים על פי דרישות העירייה.
- ו. חיבור מערכת השליטה והבקרה למערכת התרעה של לחצני מצוקה.
- ז. הנחת תשתיות תקשורת כולל עבודות בהנדסה אזרחית במתקני ובמוסדות העירייה היה וידרשו לחיבור אתרי הקצה קיימים ו/או חדשים.
- ח. מתן שירותי תחזוקה למערכת ולכלל הציוד.
35. בתאריך 14 באוגוסט, 2012 נערכה ישיבה בראשות המשנה למנכ"ל העירייה, במסגרתה הוצגו אבני הדרך לפרויקט, כדלהלן:

אבן דרך	לוח"ז
חתימת חוזה	09/07/12
סקר SRR (אפליקציה, אתרים ותשתיות)	שבועיים מחתימת חוזה
סקר תכנון הראשוני אינטגרטיבי – PDR	עד 6 שבועות מאישור סקר SRR
סיום עבודות פריסת תקשורת חוץ ופנים	פברואר 2013
סיום שדרוג ו/או התקנות באתרי הקצה	מרץ 2013
סיום FAT מערכתי	מרץ 2013
סיום התקנות בעמדות הפעלה	מרץ 2013
סיום SAT מערכת/בדיקות לקוח	אפריל 2013
הטמעה והדרכת מפעילים	אפריל 2013
הגשת תכניות AS MADE ותיעוד	מאי 2013
סיום הקמת מוקד הביטחון עם יכולת צפייה בווידאו מהאתרים המחוברים כולל בינוי, אספקת ריהוט וציוד מולטימדיה	אוקטובר 2012

36. בתאריך 10 בדצמבר, 2012 הוצג במסגרת פורום איכות תכנון מפורט לוח"ז פעילות ראשית ואבני דרך כדלהלן:

Task Name	התחלה	סיום	אחוז ביצוע
חתימת חוזה	09/07/12	09/07/12	100%
תכנון והקמת משל"ט	09/07/12	22/01/13	55%
אתרים חיצוניים	09/07/12	06/12/12	67%
גן לוינסקי	09/07/12	06/12/12	35%
נווה שאנן	09/07/12	07/11/12	98%
תכנון ופיתוח ממשקים למערכות עירוניות	09/07/12	03/03/13	9%

אחוז ביצוע	סיום	התחלה	Task Name
18%	10/03/13	09/07/12	תכנון והקמת 12 אתרים
100%	26/07/12	26/07/12	סקר SRR
100%	26/07/12	26/07/12	אישור סקר SRR
100%	06/09/12	29/07/12	סקר PDR
31%	05/02/13	29/07/12	אבטחת מידע ורשת תקשורת
79%	22/11/12	09/08/12	שכונת שפירא
100%	11/09/12	09/08/12	שכונת התקווה
0%	29/04/13	01/10/12	בדיקות הקבלה
0%	18/07/13	01/10/12	שו"ב - שינויים והתאמות
0%	17/01/13	02/12/12	תחזוקה ושירות
0%	16/12/12	16/12/12	תיעוד
0%	15/04/13	01/04/13	הדרכות והטמעות

מנהלת אגף המחשוב מסרה בהתייחסותה מתאריך 15 באוקטובר, 2016 לסעיף בטיטת הממצאים כי: "מדובר בהצגה לפורום איכות, המתקיים באגף מחשוב והנוגע לפיתוח התוכנה והממשקים בלבד. אין לפורום זה אחריות על הקמת אתרים, הנ"ל מהווה שיקוף לצוות הפרויקט המכני בצד הפיתוח."

תגובת הביקורת: הסעיף אינו עוסק באחריותו של אגף המחשוב, אלא מציג את סטאטוס הביצוע (לרבות חריגות הביצוע) בכל הקשור להקמת האתרים המפורטים לעיל.

מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיטת הממצאים כי: "פורום איכות מנוהל באחריות אגף מחשוב ובו מוצג התכנון".

37. כפי שמוצג בטבלה לעיל, נכון למועד ההצגה בפורום ביחס לסעיפים המסומנים בהדגשה בטבלה, הייתה חריגה מהל"ז המתוכנן לביצוע.

תוספות תקציב

38. בתאריך 29 באוגוסט, 2012, נערכה ישיבה מספר 90 של וועדת התקשרויות עליונה. בישיבה זו התבקשה הוועדה לאשר תוספת חד פעמית של 434,244 ש"ח למ.

39. לשאלת מנכ"ל העירייה השיב מנהל אגף ביטחון כי התוספות נדרשות לצורך פריסת אתרים נוספים בשכונות בדרום העיר שלא תוכננו מלכתחילה בעת עריכת המכרז. וכן מהצורך בתוספת ציוד למשל"ט על מנת להתאימו לתנאי השטח ולהיקפי הפעילות. כפי שעולה מהפרוטוקול הבקשה אושרה.

40. בתאריך 25 בדצמבר, 2012, נערכה ישיבה מספר 99 של וועדת ההתקשרויות העליונה, בישיבה זו התבקשה הוועדה לאשר תוספת חד פעמית של 708,633 ש"ח למ.

41. על פי הפרוטוקול, התוספות נדרשות לצורך הצבת מצלמות בשכונות נווה שאנן, התקווה ושפירא בהן לא קיימת תשתית תקשורת עירונית. כפי שעולה מהפרוטוקול נמסר לוועדה כי אגף המחשוב ערך בדיקה של הפריטים הנדרשים ביחס למחירי השוק ומצא כי דרישתה של מ סבירה.
42. מהפרוטוקול עולה כי נתוני השוואת המחירים לא הוצגו בפני חברי הוועדה. מנכ"ל העירייה הנחה את אגף הביטחון להציג את נתוני ההשוואה.
43. מהפרוטוקול עולה כי הבקשה אושרה, כאשר ההחלטה מחייבת את אגף הביטחון להציג את השוואת המחירים בפני חברי הוועדה. מהפרוטוקול לא ניתן ללמוד האם בסופו של יום נתוני השוואת המחירים אכן הוצגו בפני חברי הוועדה.
44. כפי שעולה מהפרוטוקולים, וועדת ההתקשרויות העליונה אישרה תוספת תקציב כוללת של **1,142,877 ש"ח** כבר בשנה הראשונה של הפרויקט, זאת ביחס להתקשרות שנתית כוללת של 5.5 מיליון ש"ח, דהיינו תוספת של 20.7% ביחס לתקציב שאושר על ידי וועדת המכרזים.
- מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיפים 40 – 44 בטיטות הממצאים כי: **"הבהרה: בפני הוועדה הוצגו התוספות הנדרשות להתקנת מצלמות ב- 3 שכונות הדרום, שלא היו בתכנון המקורי של המכרז."**
45. במהלך ביצוע העבודות ולאחר שהתקבלו תוצאות ומסקנות מהתקנה וחיבור של מספר אתרים בשטח, נמצא כי מחירי המכרז של חברת מ גבוהים במקצת ממחיר השוק.
46. לאור האמור בסעיף הקודם, ערך אגף הביטחון בשיתוף עם אגף תקציבים וכלכלה בעירייה, בחינה מחדש של העלויות הצפויות בפרויקט המצלמות. לביקורת הועבר מסמך מיום 3 באוגוסט, 2014, אשר מטרתו הוגדרה **"לסקור את השיטה שבה נבחנו המחירים ולנתח את תוצאות המו"מ עם מ."**
47. מבדיקת הביקורת עולה כי לאחר סיום הבחינה מחדש הוחלט על ידי אגף הביטחון בעירייה על החלפת פריטים מסוימים בפריטים זולים יותר, כמו כן הסכימה מ להעניק הנחה נוספת מהצעתה הראשונית וזאת על מנת לעמוד באומדן הראשוני.
48. להלן פירוט נתוני תקציב התב"ר והת"ר להקמת המשל"ט/ מצלמות, כפי שהועברו לביקורת מאגף תקציבים בעירייה (נתונים באלפי ש"ח):

א. סעיף תקציבי בתב"ר - 020723124007 - מצלמות אבטחה בדרום העיר:

שנה	י. פ.	תוספת תקציב	ביצוע	יתרת סגירה
2012	-	7,000	1,601	5,399
2013	5,399	-	2,376	3,023
2014	3,023	6,930	6,670	3,283
2015	3,283	2,152	4,920	515
2016	515	2,700		
	סה"כ	<u>18,782</u>	<u>15,567</u>	

ב. סעיף תקציבי בתב"ר 020723125001 - משל"ט ביטחון:

שנה	י. פ.	תוספת תקציב	ביצוע	יתרת סגירה
2010		250		250
2011	250	1,250	58	1,442
2012	1,442	3,035	1,158	3,319
2013	3,319		1,205	2,114
2014	2,114		1,024	1,090
2015	10,90		236	854
2016	854	200		
	סה"כ	<u>4,735</u>	<u>3,681</u>	

ג. סעיף תקציבי- בתב"ר- 020723230059 - אגף סל"ע- רכישת מצלמות:

שנה	י. פ.	תוספת תקציב	ביצוע	יתרת סגירה
2015	=	<u>2,700</u>	<u>2,700</u>	=

ד. ת"ר :

- 1) עלויות שכר לטובת חמשת מוקדני המשל"ט בסך 785 אש"ח בשנה.
- 2) בנוסף, מספטמבר 2015 תוקצבה מתנדבת שירות לאומי בסך 12 אש"ח.

סטטוס הרישות העירוני במצלמות

49. מנהל אגף הביטחון ומנהל המשל"ט מסרו לביקורת כי לצורך רישות העיר כולה במצלמות מעקב ידרשו בין 5,000 ל- 7,000 מצלמות. נכון ליוני, 2015 מותקנות ברחבי העיר כ- 200 מצלמות בלבד.

50. המשל"ט משמש מרכז בקרה לריכוז צילומי אבטחה מאזורים נרחבים בעיר, 24 שעות ביממה. מטרת המרכז הינה קיום הערכת מצב במקומות שונים בעיר, הפעלת כוחות תגובה, בהתאם לאירועים הנצפים, שמירת הסדר הציבורי והקניית ביטחון אישי לכל תושבי העיר.

51. מנהל אגף הביטחון ומנהל המשל"ט הסבירו לביקורת את הצורך בהקמת המשל"ט וריכוז הטיפול במצלמות האבטחה תחת אגף הביטחון ואת השיפור בשליטת העירייה לאחר השלמת העבודות.

52. המצב שהיה קיים טרם הקמת המשל"ט:

- א. העדר מדיניות בקליטת מערכות בקרה וניהול אירועים תפעוליים.
- ב. קיימים אתרים עירוניים שבהן מותקנות מצלמות וציוד בקרה שאינם מנוהלים ומתוחקרים.
- ג. הטכנולוגיה הקיימת לרכיבי בקרה וניהול מיושנת ואינה נתמכת.
- ד. חוסר תיאום וסנכרון רוחבי בין הגורמים המעורבים בניהול האירוע.

53. מצב עתידי לאחר הקמת המשל"ט:

- א. מדיניות - הסדרת מתודולוגיה (נהלי עבודה ומפרטים) - חיבור של ציוד בקרה למרכז בקרה ושליטה ניהול אירוע מרכזי.
- ב. מערכת ניהול שו"ב (שליטה ובקרה) - קליטת מערכת שו"ב של חב' מ, ביצוע התקנה, חיבור ממשקים והטמעה ותחזוקה.
- ג. ממשקים - מקורות מידע Web Services וביצוע כאטומיזציה ליישומי GIS, מל"ח, מערך חינוך חדש, מצוקה, תיקי שטח ומנב"ס, מוקד 106 ומשל"טים.
- ד. רכיבי בקרה - הגדרת פרוטוקולים לציוד בקרה.
- ה. תשתיות - שרתים, מתגים תקשורת ואבטחת מידע - רכש תשתיות לתמיכה במרכז הבקרה.

54. ניהול המשל"ט יאפשר:

- א. חיווי ע"ג מפה GIS לציוד בקרה כגון: אזעקה, מצלמות, איכון כלי רכב ופריסת הכוחות בשטח.

- ב. ניהול, שליטה והכוונת כל אמצעי הביטחון מעמדת שו"ב ראשית (בדגש על מצלמות, אמצעי כריזה ומערכות אזעקה).
- ג. הצגת יישומי מפה וכלי תחקור ותכנון תרגולות במצבי ההפעלה השונים.
- ד. ממשק תפעולי להתקנת ציוד קצה מסוגים שונים (מצלמות, מצוקה, התרעה, כריזה ועוד).
- ה. יכולת העברת תמונת ווידאו "חי" ממערכת השו"ב לכוחות בשטח.
- ו. תפעול רכיבי הקצה ע"ג מפה סינופטית.
- ז. ניהול ותיעוד אירועים ממוחשב.
- ח. הפצה אוטומטית וידנית של הודעות על פי רשימות תפוצה מובנות תוך שימוש במגוון אמצעי הפצה (PAGER, FAX, SMS, EMAIL...).
- ט. הפקת דוחות בחתכים שונים לפי הגדרת המשתמשים.
- י. ניהול מערכת הרשאות למודולים ולציוד הבקרה הרלוונטי.
- יא. תחקור ותרגול לפי הדמיית תסריטי אירוע.

אישור תכנית עבודה שנתית

תכנית עבודה שנתית

55. המכרז להקמת משל"ט כלל כאמור, פריסת מצלמות קבע והתקנתם ב- 19 אתרי קצה. מנהל המשל"ט מסר לביקורת כי בפרק הזמן שבין פרסום המכרז לבין חתימת ההסכם מול חברת מ. חלו שינויים בשטח, בכל הקשור לאתרים בהם יותקנו המצלמות. כך למשל, תחנות כיבוי אש אינן באחריות העירייה יותר ולכן אין צורך לחברן למשל"ט מב"ט ושינויים נוספים. לאור השינויים נעשתה פנייה לחברת מ, על מנת להחליף חלק מהאתרים הקיימים באתרים אחרים, והכל במסגרת אותם 19 אתרים כפי שנקבע במכרז.
56. בתאריך 17 באוקטובר, 2013 נערכה ישיבת בנושא "פריסת מצלמות ביפו" בראשות משנה למנכ"ל העירייה, בה הוחלט בין היתר כי באחריות מנהל המשל"ט לדאוג לכך שיחוברו למשל"ט 19 אתרים, כפי שהתחייבה חברת מ בהסכם.
57. בשנת 2013, נוסף על האתרים הנכללים במכרז הראשוני, הוחלט על ידי הנהלת העירייה להתקין מצלמות ב- 9 אתרים נוספים בדרום העיר ועל גג בנין העירייה, הרשימה כללה את האתרים הבאים:
- א. בית ספר שורשים.
- ב. גן ציבורי דה מודינה.
- ג. מרכז קהילתי שפירא.

- ד. מרכז יום לקשיש.
ה. בית יעקב.
ו. בית העיוורים.
ז. מבנה המשטרה הירוקה בגינת לוינסקי.
ח. מתנ"ס בית דני.
ט. הצבת מצלמה על גג בניין העירייה.

58. מבדיקה הביקורת נמצא כי נכון ליוני, 2015 חוברו רק 13 אתרים מתוך ה-19, כפי שהתחייבה חברת מ בזכיייה במכרז. לסיכום, בהתאם לדוח הביצוע (המעודכן לשנת 2015), בשנת 2013 חוברו 13 אתרים בהתאם למכרז הראשוני בו זכתה חברת מ וכן הותקנו מצלמות ב- 9 אתרים נוספים מעבר לתכנית הראשונית. להלן פירוט תכנית העבודה לשנת 2013:

אתר	מצלמות קבועות	מצלמות PTZ
בי"ס שורשים	15	1
גן ציבורי דה מודינה	6	1
מרכז קהילתי שפירא	14	
מרכז יום לקשיש	3	1
בית יעקב, ה' גני ילדים	14	1
בית העיוורים	7	
משטרה ירוקה	10	3
סלומון פינת הגדוד העברי (גן לוינסקי)	5	1
הגדוד העברי פינת בני ברק (גן לוינסקי)	7	1
מתנ"ס בית דני	15	2
רווה קשישים	13	
אתר רמז	6	
ביה"ס הפתוח	8	
בית העיר הישן כולל בית ביאליק	28	
בית ביאליק	16	
מבקרת העירייה	6	
מתקן התחיייה תברואה	4	
כלביה עירונית	3	
תברואה הברזל 2	7	
אנטוקולסקי	11	
מרלו"ג	9	1
גג העירייה	0	1
משלמה	10	
סה"כ	217	13

59. הביקורת מציינת כי תוכנית הביקורת כמוצג לעיל כוללת 23 אתרים, כאשר בהתאם לדוחות הביצוע שהועברו לביקורת סך האתרים שהותקנו הינו 22 בלבד. (9+13) לבקשת הביקורת ממנהל המשל"ט לקבל הבהרות לפער הקיים בין מספר האתרים נמסר כי אין לו הסבר לפער האמור.

מנהל אגף ביטחון ומנהלת אגף המחשוב מסרו בהתייחסותם לטיוטת הממצאים כי: "החוסר באתר נובע מטעות סופר שכן במקור מדובר על 22 אתרים ולא 23".

60. לצורך הקמת האתרים הנוספים בשנת 2013, תוקצב אגף הביטחון בסכום של 6 מיליון ש"ח, לאחר שכל האתרים הושלמו נותרה יתרה לא מנוצלת של 2 מיליון ש"ח מתוך ה- 6 מיליון שתוקצבו להקמת האתרים הנוספים.

61. מנהל המשל"ט מסר לביקורת כי טרם התחלת העבודות להתקנת המצלמות ערך סקר צרכים בקרב מנהלי היחידות בעירייה, מנהלי הרובעים והשכונות וכן עם משטרת ישראל.

62. הביקורת בחנה את קיומן של תכניות רב שנתיות להקמת מערך מצלמות האבטחה ברחבי העיר ואת עמידת אגף הביטחון ביעדים ולוחות הזמנים שנקבעו.

63. לצורך הבדיקה הועברו לביקורת מצגות שהוכנו על ידי אגף הביטחון והוצגו בפני נושאי משרה בעירייה, בהן מפורטים לוחות הזמנים.

64. מבדיקת הביקורת נמצא כי בהמשך לסקר הצרכים הוצגה במסגרת דיוני תכניות העבודה העירוניות, רשימת אתרים חשובים מדרום העיר ואזור יפו שמבחינה תשתיתית ניתן לחברם למערכת מב"ט, בעלות כוללת של כ- 28 מיליון ש"ח, מתוכם כ- 10.5 מיליון ש"ח נדרשים לביצוע עבודות תשתית. (חפירה, עמודים, חיבור לחשמל וכדומה), להלן הפירוט:

אתר	סה"כ הצעה לאתר לאחר מו"מ	כמות מצלמות קבועות	כמות מצלמות PTZ	אורך הפירה (מטרים)	עלות
יפו צפון	968,655	15	2	1190	547,400
שוק הפשפשים	1,339,190	24	3	1170	538,200
אלנבי	600,000	36	4	200	100,000
התקווה	3,379,671	81	4	1300	598,000
נווה שאנן	2,687,357	83	5	1000	460,000
דקר- יפו א'	3,158,481	75	3	2000	920,000
יפו ג'- נווה גולן	1,108,567	16	3	830	381,800
יפו העתיקה	1,767,878	26	4	3000	1,380,000
גבעת התמרים- יפו ד'	2,977,721	56	7	2960	1,361,600
צהלון	3,181,175	57	4	3370	1,550,200
עג'מי צפון	2,457,868	47	9	2310	1,062,600
מדרון יפו	160,606	6	1	0	0

עלות	אורך הפירה (מטרים)	כמות מצלמות PTZ	כמות מצלמות קבועות	סה"כ הצעה לאתר לאחר מו"מ	אתר
1,669,800	3630	9	99	4,376,761	עג'מי דרום
10,469,600	22,760	54	585	28,163,930	סה"כ
				33,233,437	סה"כ כולל מע"מ

65. בשנת 2014 הציג האגף במסגרת תוכניות העבודה רשימה פוטנציאלית של 22 אתרים, בעלות

צפויה של כ- 6 מיליון ש"ח, להלן פירוט האתרים:

מצלמות	קבועות	PTZ	כולל מע"מ	אתר	שכונה
		3	281,858	עזריאלי	תצפית אווירית
			1,040,659	שוק התקווה	שכונת התקווה
		3	137,310	בית מנדל/ דניאל- כיכר המזרקה	יפו
		1	291,045	עירוני יב'	יפו
			538,878	שכונת התקווה (3 אתרים)	
		2	736,315	נווה שאנן (4 אתרים)	נווה שאנן
			133,056	חנוך/אצל	שכונת התקווה
		1	161,095	הגנה/עבאס	
		1	161,732	הגנה/דעואל	
		1	161,095	הגנה/קהילת ניו יורק	
		1	209,546	ירושלים/מרזוק ועזר	יפו
		1	209,546	ירושלים/בן צבי	
			264,333	ירושלים/יהודה הימית	
		1	215,446	ירושלים/דאנטה	
			206,749	ירושלים/מיכאלאנג'לו	
		1	389,627	ירושלים/מדקוביץ אדם	
		1	210,849	ירושלים/איסקוב ניסים	
			177,223	ירושלים/נחל הבשור	
		1	208,290	ירושלים/הלר חיים	
			140,379	ירושלים/המחרוזת	
			35,400	יגאל אלון 62 מצלמות כיבוי אש	יד אליהו
			23,600	דה מודינה- חיבור הגינה לסיב	שכונת שפירא
15	110		5,934,028	סה"כ בביצוע מידי	

66. מנהל המשל"ט מסר לביקורת כי בעקבות מבצע "צוק איתן" שהתרחש בחודשים יולי- אוגוסט, 2014, הוא נדרש להציב מצלמות תצפית נוספות ב- 13 אתרים נוספים בעלות כוללת של כ- 7.1 מיליון ש"ח, להלן הפירוט:

שכונה	אתר	כולל מע"מ	מצלמות	
			קבועות	PTZ
תצפית אווירית	גג העירייה- תוספת 2 מצלמות	228,977		2
תצפית אווירית	היובל	273,184		3
תצפית אווירית	עתידים	473,768		4
תצפית אווירית	היכל התרבות	287,591		4
תצפית אווירית	רידינג כיבוי אש	285,021		2
יד אליהו	פארק גלית	213,277	2	1
יד אליהו	יגאל אלון 62-מרכז הפצה	157,747		
רידינג	רידינג-משטח אחסנה	110,465	3	
אלנבי	אלנבי (12 אתרים)	2,283,248	42	7
שכונת שפירא	דזור בר השגה	438,597	7	1
חוף היום	גורדון/פרישמן	746,885	13	2
חוף היום	צ'ארלס קלור	1,206,318	17	2
רידינג	רידינג-גשר חח"י	422,615	4	
סה"כ לביצוע עד סוף 2014		7,127,690	88	28

67. מנהל המשל"ט מסר לביקורת כי תקציב המאושר בגין התקנת מצלמות לשנת 2014, הסתכם ל- 8 מיליון ש"ח (6 מיליון ש"ח לשנת 2014 בתוספת העברת יתרה תקציבית בסך 2 מיליון ש"ח משנת 2013), מנגד התכנית המקורית, (6 מיליון ש"ח), בתוספת הדרישות בעקבות מבצע צוק איתן, (7.1 מיליון ש"ח), מסתכמות ב- 13.1 מיליון ש"ח, דהיינו ישנו חוסר של כ- 5.1 מיליון ש"ח להשלמת תכנית העבודה לשנת 2014 הביקורת מציינת כי האמור אינו תואם הנתונים שהועברו לביקורת ממנהל הכספים (ראה סעיף 48 לעיל), לפיהם התקציב המאושר לשנת 2014 היה 6.93 מיליון בתוספת יתרה משנת 2013 בסך 3.02 מיליון, דהיינו סך כולל של כ- 10 מיליון ש"ח.

68. מבדיקת הביקורת נמצא כי לאור החוסר התקציבי המוצג לעיל, נכון ליוני, 2015 בוצעו 12 אתרים בלבד מתוך רשימת האתרים הפוטנציאלית שהוצגה במסגרת תוכניות העבודה לשנת 2014 הכוללת 35 אתרים, כאשר יתרת 23 האתרים (18 אתרים על פי התכנית הראשונית ו- 5 אתרים שהוספו), הינם בסטאטוס "ביצוע/ ביצוע- ממתין לתכנון הנדסי".

69. סעיף 7.1 לנוהל הצבת מצלמות אשר פורסם על ידי העירייה ביום 20 בדצמבר, 2014 קובע כי על מנהל המשל"ט לרכז את כל החלטות וועדת המצלמות בתכנית עבודה שנתי. את התכנית יש להגיש ליו"ר וועדת המצלמות.

70. מבדיקת הביקורת עולה כי רשימת האתרים הפוטנציאלית לשנת 2015 שהוצגה במסגרת דיוני תוכניות העבודה העירוניות כללה חיבור הקמת מצלמות ב- 21 אתרים נוספים, בעלות כוללת מתוכננת של כ- 8.3 מיליון ש"ח. העלות המתוכננת כוללת את עלות המצלמות בלבד ללא עלויות תשתית, אשר בשלב זה טרם הובררו, להלן הפירוט:

מצלמות		כולל מע"מ	לפני מע"מ	אתר	שכונה
PTZ	קבועות				
3	12	944,000	800,000	הר ציון/ הגדוד העברי+ חיבור הסיירת הירוקה+ צומת השומרון/ הר ציון/ סולומון+ צומת סולומון פיין	נווה שאנן
	16	213,620	181,034	רח' הברזל-שפע/משתלה	רמת החייל
	25	275,452	233,434	הדרך התת קרקעית	קפלן
3	34	643,928	545,702	נמל יפו	יפו
5	28	872,287	739,226	תחנה מרכזית	נווה שאנן
	4	99,781	84,560	תברואה שפירא	שכונת שפירא
4	26	2,440,338	2,068,083	יפו העתיקה	יפו
	9	177,223	150,189	נחל הבשור	
	2	136,603	115,765	נחל שורק/הגיחון	
	2	125,086	106,005	נחל שורק (פנימי)	
	3	131,793	111,689	עזה 1	
	3	131,793	111,689	עזה/באר שבע	
	3	131,793	111,689	עזה	
	5	345,426	292,734	עזה 4	
1	4	298,284	252,783	גן דוידוף מזרח	
	3	178,828	151,549	גן דוידוף מערב	
1	3	195,265	165,479	גן דוידוף מרכז	
1	3	172,654	146,317	הבעש"ט/יפת	
	3	338,759	287,084	יפת/אסף הרופא	
	3	190,309	161,279	יהודה הימית/שבטי ישראל	
	5	330,322	279,934	יפת/יהודה הימית	
		0	0	נמל תל אביב	נמל תל אביב
15	7	0	0	שרונה	קפלן
		0	0	חניון גבעון	קפלן
30	191	8,373,544	7,096,224	סה"כ מתוכנן ל-2015	

מנהל הכספים מסר בהתייחסותו מתאריך 12 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיטות הממצאים כי: "יש לציין כי דברי ההסבר בתקציב הבלתי רגיל לסעיף מצלמות ביטחון הם (הדגשה על ידי הח"מ): '..... התקציב כולל עבודות תשתית לחיבורי חשמל וסיבים אופטיים לתקשורת, רכישה והתקנת מצלמות ורכיבים נילווים וכן עבודות נלוות שונות'. לפיכך התקציב מיועד גם להוצאה על תשתית מעבר לרכש המצלמות."

71. מנהל המשל"ט מסר לביקורת כי נכון לתחילת שנת 2015, טרם אושר תקציב נוסף לביצוע סקר צרכים בשאר חלקי העיר. ככל שלא יאושר תקציב כאמור לא ניתן יהיה לערוך תכנית עבודה לשנים 2016 ואילך.

72. מממצאי הביקורת עולה כי ב- 22 בפברואר, 2016 התכנסה לראשונה וועדת מצלמות עירונית בה חברים: מנהל אגף לביטחון ולשירותי חירום, סגן מנהל אגף המחשוב, סגנית בכירה ליועמ"ש, מנהל משל"ט מב"ט, מנהל מחלקת תאום הביצוע ההנדסי, מנהל מחלקת הטמעה במערכות מחשוב, ורכזת תקציבים.

73. במסגרת הישיבה סוכמו הבאים:

א. אישור להצבת 481 מצלמות ברחבי העיר, בהתאם לתקנות ולנוהל 843, להצבת מצלמות בטחון.

השירות המשפטי מסר בהתייחסותו מתאריך 21 בדצמבר, 2016 לטיוטת הממצאים כי: **"המצלמות שאושרו ע"י הוועדה בישיבתה הראשונה הוצבו טרם הנוהל"**.

תגובת הביקורת: נוסח ההחלטות המוצג בסעיף הינו בהתאם למצוין בסיכום הפגישה שהועבר לביקורת.

ב. ניתוק 57 מצלמות שהיו מותקנות במתקני העירייה וחוברו למשל"ט מב"ט שלא לפי נוהל 843 להצבת מצלמות בטחון, כאשר במהלך שנת 2016 במסגרת שדרוג והתקנת מצלמות, יוחלפו מצלמות אלו לפי הנוהל ויחוברו למשל"ט מב"ט.

ג. התקנת מצלמת חוף המשדרת לאינטרנט.

ד. התקנת מצלמה ביפו העתיקה, המשדרת לאינטרנט.

השירות המשפטי מסר בהתייחסותו מתאריך 21 בדצמבר, 2016 לסעיף 74 ג'-ד' לטיוטת הממצאים כי: **"במסגרת הישיבה לא אושרו מצלמות המשדרות לאינטרנט. הדיון במצלמות אלה הוסר מסדר היום מאחר שאינן מצלמות אבטחה"**.

בקשה להצבת מצלמות, החלטה על הצבתן וקביעת מיקומן, כמותן ושטחי הכיסוי

74. כאמור, בתאריך 20 בדצמבר, 2014 פורסם נוהל "הצבת מצלמות", (נוהל 843) עירוני.

75. סעיף 5.1.1 לנוהל קובע כי בקשות להצבת מצלמות תוגשנה למנהל המשל"ט על גבי טופס בקשה ייעודי. על הבקשה להיות מוגשת לאחר התייעצות של מגיש הבקשה עם הממונה על הביטחון באתר בו מבקשים להציבה, ולאחר שהגיעו למסקנה כי יש להציב מצלמה באתר.

76. בקשות להצבת מצלמות יכולות להיות מוגשות לוועדה על ידי גורמים עירוניים וכן על ידי "מגיש הבקשה" כהגדרתו בנוהל, כגון משטרת ישראל, תוך פירוט מטרת הצבתן של המצלמות, שטחי הכיסוי, מספר המצלמות המבוקשות וכדומה.
77. מנהל המשל"ט מסר לביקורת כי לאחר הגשת הבקשה נערכת פגישה בין מנהל המשל"ט לבין מגיש הבקשה, על מנת להגדיר את הדרישות והצרכים מהצבת המצלמה: שטחי כיסוי, היקף הכיסוי, זמני הצילום ועוד, כאשר החלטה על הכמות והמיקום הינה באחריות מנהל המשל"ט ומנהל פרויקטים באגף המחשוב.
78. סעיפים 5.2.3 ו-5.2.4 לנוהל קובעים כי כל בקשה תעבור בדיקת שלמות על ידי מנהל המשל"ט, ולאחריה תועבר להתייחסותם של הבאים:
- א. השירות המשפטי.
  - ב. אגף התקציבים.
  - ג. אגף המחשוב.
  - ד. מנהל בת"ש.
  - ה. אגף רובעים ושכונות.
  - ו. גופים מקצועיים אחרים על פי הצורך.
79. הביקורת קיבלה לידה טופס "בקשה להצבת מצלמות ביטחון", מבחינת הטופס נמצא כי לצורך התקנת המצלמה נדרש אישור של הגורמים הבאים: מנהל האגף שבו נדרשת הצבת המצלמה/ מנהל החטיבה/ מנהל/ מנהל אגף ביטחון ושירותי חירום, וועדת מצלמות. בנוסח במסגרת הטופס ניתנת התייחסות להיבטים הטכניים/הנדסיים/ תקציביים על ידי מנהל המשל"ט.
80. הביקורת לא איתרה התייחסות של השירות המשפטי/ אגף התקציבים/ אגף המחשוב ומנהל בת"ש על גבי הטופס. מנהל המשל"ט מסר לביקורת כי טופס הבקשה המלא מועבר לגורמים המפורטים בנוהל, הנדרשים להעביר התייחסותם תוך 7 ימים, בהתאם לקבוע בנוהל. טרם הגשת הבקשות לוועדת המצלמות הן צריכות לעבור את אישורו של מנהל אגף לביטחון ושירותי חירום בעירייה.
- מנהל אגף תקציבים וכלכלה מסר בהתייחסותו מתאריך 12 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיוטת הממצאים כי: "לאחר ברור עם אגף שירותי חירום מסתבר כי לא נשלחו לאגף תקציבים וכלכלה בקשות להתייחסות".
- השירות המשפטי מסר בהתייחסותו מתאריך 21 בדצמבר, 2016 לטיוטת הממצאים כי: "התייחסות השירות המשפטי נמסרה למנהל המשל"ט בפגישה שהתקיימה בנושא זה טרם הדיון בוועדה, ובכל מקרה ההתייחסות אינן חייבות לקבל ביטוי 'על גבי הטופס'".

81. השלב הבא הינו העברת הדרישות לחברת מ אשר מכינה תיק תכנון מבצעי- המציג את אומדן העלויות הכרוכות בהתקנה המבוקשת. התיק מועבר לאישור מנהל המשל"ט. מנהל המשל"ט מסר לביקורת כי במקרים מסוימים בוטלה החלטה על הקמת מצלמות במיקום מסוים, עקב אומדן עלויות גבוה.
82. לאחר אישור ראשוני של התכנית שהוגשה, מכינה חברת מ תיק תכנון מפורט, הכולל את כלל הפרטים הרלוונטיים לאתר, לרבות פירוט התכנון הטכנולוגי (חפירות/ קונסטרוקציה/ חשמל וכיו"ב), תיק התכנון מקבל תאריך +גרסה, במטרה לאפשר מעקב אחרי שינויים בתכנית האתר. (להלן- "תיק אתר").
83. לאחר שהסתיימו השלבים המפורטים לעיל, השלב האחרון בהליך האישור הינו העברת הבקשה לאישור וועדת המצלמות בהתאם לסעיף 6.2.5 לנוהל הקובע כי אישור הבקשה יעשה על ידי וועדת המצלמות, אשר היא זו המוסמכת לדון ולקבוע את הבאים:
- א. מיקום המצלמה ומרחב הכיסוי שלה.
  - ב. תכלית הצבתה.
  - ג. שעות פעילותה.
84. כאמור, ממצאי הביקורת עולה כי רק בפברואר, 2016 התכנסה לראשונה וועדת מצלמות של העירייה, בהתאם לקבוע בנוהל, אשר בסמכותה לאשר את התקנת המצלמות. עד למועד זה אישור על התקנת המצלמות היה בסמכות המשנה למנכ"ל העירייה.
85. סעיף 5.1.4 לנוהל קובע כי במקרים בהם הוגשה בקשה לא צפויה, שאינה מאפשרת כינוס וועדת המצלמות, רשאי יו"ר הוועדה להחליט על הצבת המצלמות ללא כינוס הוועדה ובהתייעצות עם הגורמים הרלוונטיים. הביקורת מציינת כי הנוהל אינו מפרט מהם המקרים בהם יראו בבקשה כ"בקשה לא צפויה", המאפשרת קבלת החלטה ללא כינוס הוועדה וכן אינו מפרט מהם הגורמים הרלוונטיים איתם יש להתייעץ בטרם קבלת ההחלטה.
86. סעיף 6.2.2 לנוהל קובע כי בעת החלטתה על אישור בקשות להצבת מצלמות על הוועדה להביא במניין שיקוליה את הנושאים הבאים:
- א. תכלית השימוש במצלמות, כפי שפורטה בבקשה.
  - ב. מידתיות השימוש במצלמות.
  - ג. האם השימוש במצלמות, לרבות שטח הכיסוי, יעיל לשם השגת התכלית שהוצגה.
  - ד. האם התועלת בשימוש במצלמות עולה על הפגיעה בפרטיות.

87. הביקורת בחנה מדגם פרוטוקולים בדיונים הנוגעים להתקנת מצלמות בראשות המשנה למנכ"ל העירייה. מבחינת הפרוטוקולים עולה כי הם תמציתיים ומתייחסים בעיקר לסטאוס התקנת המצלמות, ואינם מציגים את הדיון שנערך בתכלית השימוש, מידתיות השימוש, ובחינת תועלת השימוש אל מול הפגיעה בפרטיות, בהתאם לקבוע בנוהל.
88. הביקורת מציינת כי גם הפרוטוקול של "וועדת מצלמות - מספר 1" מתאריך 22 בפברואר, 2016 הינו תמציתי ומתייחס לאישור של כמות מצלמות, ללא כל תיעוד של הדיון שנערך בתכלית השימוש, מידתיות השימוש, ובחינת תועלת השימוש אל מול הפגיעה בפרטיות, בהתאם לקבוע בנוהל.
- מנהל האגף לביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיטת הממצאים כי: **"כל החומרים, הממצאים והפעולות שנדרשו להתקנת המצלמות, בוצעו, תועדו והוגשו לוועדה. הפרוטוקול כ'תמצית' הינו סיכום המשקף את התוצאה הסופית של החלטת הוועדה בהתאם לחומרים שהוצגו במלואם בפני הוועדה."**
- תגובת הביקורת:** ראוי כי פרוטוקול הוועדה ישקף ויציג את כלל הנושאים שנבחנו ונשקלו במסגרת הוועדה, לרבות בכל הקשור לנושא בחינת שיקולי הצבת המצלמה אל מול עקרון הגנת הפרטיות.
- בנוסף, מבחינת הביקורת המסמכים שהועברו לוועדה שצורפו לתגובת האגף לא נראית התייחסות לבחינת שיקולי הצבת המצלמות על ידי האגף, בכל הקשור לבחינת מידתיות השימוש, ותועלת השימוש אל מול הפגיעה בפרטיות. הוועדה קיבלה לידה את טפסי הצבת המצלמות המפרטים את המיקום **הכללי** של המצלמה ומטרתה, ללא פירוט המיקום המדויק, שטחי הכיסוי שלה, וללא הצגת מכלול השיקולים והסיבות להתקנת המצלמה במיקום הספציפי.
- השירות המשפטי מסר בהתייחסותו מתאריך 21 בדצמבר, 2016 לטיטת הממצאים כי: **"לא מדובר בפרוטוקול דיון אלא בפרוטוקול החלטות כמתחייב מסעיף 6.2.4 לנוהל העירוני."**
- תגובת הביקורת:** נוסח הפרוטוקול מתייחס לדיון הוועדה. ובכל מקרה מהנתונים שהועברו לביקורת לא נראה כל תיעוד לדיון שהתקיים והשיקולים שנקלו טרם קבלת ההחלטה.
89. תיק האתר מועבר למחלקת תיאום הנדסי בעירייה, מאחר ומדובר בהתקנה של מערכות במרחב הציבורי. רק לאחר קבלת רישיון עבודה, מ יכולה להתחיל את העבודה בשטח.
90. בתום הצבת המצלמות, באחריות החברה שביצעה את העבודה להגיש לעירייה תיק "AS - MADE" שהינו תיק מפורט, שמסכם את כלל פרטי הביצוע בפועל. התיק מועבר לעירייה טרם ביצוע סיור מסירה בשטח.

91. סעיף 7.5 לנוהל קובע כי בתום הצבת המצלמות וכחלק מבדיקות הקבלה על ידי העירייה, החברה שביצעה את העבודה תכין תיק AS-MADE, אשר יכלול:
- רשימת ציוד אלקטרוני, מכני וכבלים שהותקנו באתר.
  - תכניות מיקום ופריסת האתר בשרטוט.
  - תכניות להכנת תשתית חשמל כולל דוח בודק חשמל מוסמך.
  - תכנית לעבודות תשתית ובינוי.
  - תכניות חשמל תכניות מכאניות לפריסת זיווד פריטי המערכת.
92. בסיום העבודות נערך סיור מסירה, בנוכחות מנהל המשל"ט ומנהל פרויקטים באגף המחשוב ומנהל המתקן בו מוצבות המצלמות. במסגרת הסיור נבחן ביצוע הצבת המצלמות בהתאם לנתונים בתיק ה- AS-MADE, חלק מהליך הקבלה כולל בדיקה שהמצלמה משדרת באופן תקין והשידורים נקלטים במשל"ט. במידה ואותרו תקלות בשטח הן מתועדות בתיק ועל החברה לתקן הליקויים לצורך אישור חתימה על תיק ה- AS MADE וקבלת אישור מסירה.
93. מנהל הפרויקטים מסר לביקורת כי בחלק מהמקרים הם נדרשים לבצע מספר סיורי מסירה לצורך תיקון הליקויים, רק לאחר השלמת הטיפול בליקויים ניתן אישור מסירה לחברה.
94. מנהל המשל"ט מסר לביקורת כי התשלום לחברת מ מבוצע רק לאחר שהעירייה בדקה ואישרה את תיק ה- AS MADE.
95. מבדיקת הביקורת עולה כי לא מבוצעת התאמה בין הנתונים בתיק התכנון הראשוני, לבין הנתונים בתיק ה- AS MADE. מנהל המשל"ט מסר לביקורת כי לאור השינויים השוטפים המבוצעים בתיק התכנון, הם לא מבצעים בחינת התאמה בין הנתונים.
- מנהלת אגף המחשוב מסרה בהתייחסותה מתאריך 15 באוקטובר, 2016 לסעיף בטיטת הממצאים כי: "בין התכנון הראשוני לבין התיק **as made** (תיק ביצוע סופי בפועל), טבעי וצפוי שיהיו פערים/שינויים כתוצאה מאילוצים שנבעו משלב התכנון הראשוני דרך התכנון המפורט ועד גמר הביצוע."
- מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיטת הממצאים כי: "בין התכנון הראשוני לבין התיק **as made** (תיק ביצוע סופי בפועל), טבעי וצפוי שיהיו פערים/שינויים כתוצאה מאילוצים שנבעו משלב התכנון הראשוני דרך התכנון המפורט ועד גמר הביצוע."

96. מבדיקת הביקורת עולה כי העותק מתיקי ה- AS MADE אשר נשמר במחלקת הביטחון אינו חתום ואין תיעוד מסודר לתאריך המסירה (העותק החתום מועבר לחברת מ).

אגף המחשוב מסר בהתייחסותו מתאריך 15 באוקטובר, 2016 לסעיף בטיטות הממצאים כי: "תיקי **as made** נשמרים אף באגף מחשוב. מצ"ב דוח סיכום דיון לאישור האתר, שנשלח אליכם בתאריך 21.12.2015 עבור בית ספר שורשים (לדוגמא), מצוין במסמך תאריך הסיכום - 06.05.13. מקבלת הממצאים, הופקו התובנות וה- **as made**-ים המתקבלים כיום הינם חתומים ובליוי תאריך."

מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיטות הממצאים כי: "תיקי ה- **as made** נשמרים באגף המחשוב."

מדגם תיקי אתרים

97. הביקורת בחנה באופן מדגמי את תיקי האתר ותיק ה- AS MADE, של 6 אתרים, אשר הושלמו עד למועד עריכת הביקורת, להלן הממצאים:

מרכז קהילתי שפירא

98. תכנית האתר הושלמה בחודש אוגוסט 2012, כחלק מהתכנית הכוללת להצבת מצלמות בשבעה אתרים בשכונת שפירא. בהתאם לתכנון, המצלמות אמורות להיות מותקנות על מבנה.

99. מבדיקת הביקורת עולה כי תיק האתר אינו כולל הצעת מחיר של החברה לביצוע העבודה. מנהל אגף המחשוב מסר בהתייחסותו מתאריך 15 באוקטובר, 2016 לסעיף בטיטות הממצאים כי: "תיק אתר (תכנון) הינו טכני ולכן לא נכללו בו עלויות."

מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיטות הממצאים כי: "עלות הפריטים המרכיבים את הצעת המחיר הינה קבועה ומושפעת רק מהכמות המותקנת בכל אתר ואתר, והחשבונית מביעה את המחיר הסופי של האתר."

תגובת הביקורת: לדעת הביקורת ראוי כי הצעת המחיר שמתקבלת מהספק תתווסף לתיק. מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיטות הממצאים כי: "קיים אומדן הכולל רשימת פריטים (ולא הצעת מחיר). כל המידע בנוגע ל...נמצא בתיק ועומד לרשות הביקורת לעיון."

תגובת הביקורת: נכון למועד כתיבת טיטות הממצאים ולמרות בקשות חוזרות לקבל המידע כאמור, הוא לא הועבר לעיון הביקורת טרם פרסום טיטות הממצאים. לאחר קבלת תגובת המבוקרים, הביקורת פנתה שוב למחלקה לקבל הנתונים וקיבלה קובץ אקסל "פירוט מחירים לשכונת שפירא נווה שאנן ושכונת התקווה לפי אתרים". ולא הצעת מחיר מסודרת שהועברה

מחברת מ. הקובץ כולל פירוט מחירים לפרויקט לפי פריטים, ממנו עולה כי סך עלות לפרוייקט הינו 330,129 ש"ח. יצוין כי כפי שמוצג להלן הסכום ששולם לספק בגין ביצוע הפרוייקט גבוה יותר ומסתכם ל- 346,573 ש"ח.

100. מבדיקת הביקורת נמצא כי תיק האתר כולל את הנתונים הבאים:

- א. רשימת אתרים.
- ב. מפה המציגה את מיקום האתר.
- ג. פרטי האתר.
- ד. תמונות אתר- צילומים: רגיל, מבט על וצילום המיקום בו תותקן המצלמה.
- ה. רשימת פריטים באתר.
- ו. שרטוט חיווט- קיימת הערה כי יושלם לאחר הביצוע בפועל.
- ז. מיקום פריטים באתר- קיימת הערה כי יושלם לאחר הביצוע בפועל, כולל מבנה הארונות ומיקום המצלמות על העמודים.
- ח. תמונות להתמצאות- קיימת הערה כי הן יושלמו לאחר הביצוע בפועל.

101. כאמור, סעיף 6.2.2 לנוהל קובע כי בעת החלטתה על אישור בקשות להצבת מצלמות על הוועדה להביא במניין שיקוליה את הנושאים הבאים:

- א. תכלית השימוש במצלמות, כפי שפורטה בבקשה.
- ב. מידתיות השימוש במצלמות.
- ג. האם השימוש במצלמות, לרבות שטח הכיסוי, יעיל לשם השגת התכלית שהוצגה.
- ד. האם התועלת בשימוש במצלמות עולה על הפגיעה בפרטיות.

102. מבחינת הנתונים הקיימים בתיק תכנון האתר לא נראית התייחסות לנתונים לעיל, האמורים להיבחן על ידי הוועדה כחלק מהשיקולים לאישור הצבת המצלמות.

מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיוטת הממצאים כי: "כנ הנתונים הנוכחים קיימים בתיק נפרד ומוצגים לוועדה המאשרת את הביצוע."

תגובת הביקורת: הביקורת מציינת כי נכון למועד כתיבת טיוטת הממצאים נתבקשו מהאגף כלל המסמכים המוצגים לוועדה, אך המידע לא הועבר לביקורת טרם פרסום טיוטת הממצאים. לאחר קבלת תגובת המבוקרים, הביקורת פנתה לאגף שוב בכדי לקבל הנתונים הנטענים וקיבלה לידה העתק דוגמה של תיק מסמכים שהוצג לוועדה.

מבחינת הביקורת את המסמכים עולה כי הוועדה קיבלה לידיה את טפסי הצבת המצלמות המפרטים באופן כללי בלבד את המצלמה ומטרתה, ללא הצגת מכלול השיקולים והסיבות להתקנת המצלמה במיקום הספציפי ובחינת מידתיות השימוש, ותועלת השימוש אל מול הפגיעה בפרטיות.

השירות המשפטי מסר בהתייחסותו מתאריך 21 בדצמבר, 2016 לטיטת הממצאים כי: "שיקולי הוועדה באים לידי ביטוי בהתייחסויות הקודמות לדיון הוועדה ובדיוני הוועדה והכל על יסוד המידע שנאסף כחלק בלתי נפרד מהבקשה".

תגובת הביקורת: האמור אינו רלוונטי לממצא הביקורת המתייחס להצגת ותיעוד השיקולים.

103. הביקורת ערכה השוואה בין כתב הכמויות בתיק האתר מחודש אוגוסט, 2012 לבין כתב הכמויות המפורט בתיק ה- AS MADE של האתר. להלן טבלה המרכזת את עיקר הממצאים:

הפריט	כמות בתיק אתר	כמות על פי תיק AS MADE
מצלמה קבועה פנסוניק	14	14
ארון תקשורת U20	1	הותקן ארון תקשורת U22
ארון תקשורת חיצוני	1	1
שרת לניהול וידאו וצפייה ל- 40 ערוצים	1	1
עמדת צפייה כולל מסך ואביזרים	1	1
מתג רשת סיסקו 2960	1	1
אל פסק	1	1
ספק כח VDC 48	0	1
מייצב מתח 48VDC	0	1

104. הביקורת בדקה את חשבון החיוב שהוגש על ידי חברת מ עבור התקנת המצלמות במרכז הקהילתי שפירא, להלן הממצאים:

א. הסכום הכולל ששולם לחברת מ הינו 346,573 ש"ח, בתוספת מע"מ (409,490 ש"ח כולל מע"מ).

ב. מבדיקת הביקורת את פירוט החשבון עולה כי הסכום המתוכנן על פי הצעת המחיר הסתכם ל- 330,129 לפני מע"מ, כאשר סכום החשבון הסופי היה 346,573 ש"ח לפני מע"מ, דהיינו הפרש של 16,444 ש"ח.

ג. חשבון החיוב הוגש לאגף הביטחון ביום 11 בדצמבר, 2012, ואושר לתשלום על ידי מנהל המשל"ט ביום 17 בדצמבר, 2012.

- ד. היות ועותק תיק ה- AS MADE אשר הוגש לביקורת אינו חתום ואינו מתוארך (יום הביקורת), לא ניתן לבדוק האם חשבון החיוב נשלח ואושר לפני או אחרי סיום הקבלה. מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיטת הממצאים כי: "קבלת האתר מתבצעת פיזית בשטח באמצעות בדיקת חיק ה- **as made**".
- תגובת הביקורת: כפי שמוצג בסעיף, תיק ה- AS MADE שהועבר לביקורת אינו חתום, ואין בו כל תיעוד כי אכן בוצעה בדיקה של האתר בשטח ובחינת התאמה בין נתוני התיק לנתונים בשטח. כמו כן התיק חסר תיארוך, מכאן שלא ניתן לדעת מועד הוצאת החשבונות על ידי הספק אל מול מועד הסיום.
- ה. מבדיקת הביקורת עולה כי חשבון החיוב כולל פריטים כגון כבלים, מגשרים, צינורות, תעלות, סיבים שאינם מפורטים בתיק ה- AS MADE ולכן הביקורת לא יכלה לבדוק את החיובים בגינם. (החיוב עבור פריטים אלו מהווים למעלה מ- 10% מסכום החיוב הכולל בגין האתר). ביחס ליתר הפריטים נמצאה התאמה בין סוג וכמות הפריטים בתיק AS-MADE לכמות וסוג בחשבון.

בית ספר שורשים

105. תכנית האתר הושלמה בחודש אוגוסט 2012, כחלק מהתכנית הכוללת להצבת מצלמות בשבעה אתרים בשכונת שפירא. בהתאם לתכנון המצלמות אמורות להיות מותקנות על מבנה.
106. מבדיקת הביקורת עולה כי תיק האתר אינו כולל הצעת מחיר של החברה לביצוע העבודה. מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיטת הממצאים כי: "עלות הפריטים המרכיבים את הצעת המחיר הינה קבועה ומושפעת רק מהכמות המותקנת בכל אתר ואתר, והחשבונות מביעה את המחיר הסופי של האתר."
- תגובת הביקורת: לדעת הביקורת ראוי כי הצעת המחיר שמתקבלת מהספק תתווסף לתיק. עוד הוסיף כי: "כל הנתונים הנזכרים קיימים בתיק נפרד ומוצגים לוועדה המאשרת את הביצוע."
- וכן כי: "קיים אומדן הכולל רשימת פריטים (ולא הצעת מחיר). כל המידע ... נמצא בתיק ועומד לרשות הביקורת לעיון."
- תגובת הביקורת: כאמור. נכון למועד כתיבת טיוטת הממצאים ולמרות בקשות חוזרות לקבל המידע כאמור, הוא לא הועבר לעיון הביקורת טרם פרסום טיוטת הממצאים. לאחר קבלת תגובת המבוקרים הביקורת פנתה שוב למחלקה לקבל הנתונים וקיבלה קובץ אקסל "פירוט מחירים לשכונת שפירא נווה שאנן ושכונת התקווה לפי אתרים". ולא הצעת מחיר מסודרת שהועברה מחברת מ. הקובץ כולל פירוט מחירים לפרויקט לפי פריטים, ממנו עולה כי סך עלות לפרויקט

הינו 333,807 ש"ח, זאת למרות שכפי שמצוין להלן הסכום ששולם לספק בגין ביצוע הפרוייקט גבוה יותר ומסתכם ל- 528,907 ש"ח!

107. מבדיקת הביקורת נמצא כי תיק האתר כולל את הנתונים הבאים:

- א. רשימת אתרים.
- ב. מפה המציגה את מיקום האתר.
- ג. פרטי האתר
- ד. תמונות אתר- תמונות אתר- צילומים: רגיל, מבט על וצילום המיקום בו תותקן המצלמה.
- ה. רשימת פריטים באתר.
- ו. שרטוט חיווט- קיימת הערה כי יושלם לאחר הביצוע בפועל.
- ז. מיקום פריטים באתר- קיימת הערה כי יושלם לאחר הביצוע בפועל, כולל מבנה הארונות ומיקום המצלמות על העמודים.
- ח. תמונות להתמצאות- קיימת הערה כי הן יושלמו לאחר הביצוע בפועל.

108. כאמור, סעיף 6.2.2 לנוהל קובע כי בעת החלטתה על אישור בקשות להצבת מצלמות על הוועדה להביא במניין שיקוליה את הנושאים הבאים:

- א. תכלית השימוש במצלמות, כפי שפורטה בבקשה.
- ב. מידתיות השימוש במצלמות.
- ג. האם השימוש במצלמות, לרבות שטח הכיסוי, יעיל לשם השגת התכלית שהוצגה.
- ד. האם התועלת בשימוש במצלמות עולה על הפגיעה בפרטיות.

109. מבחינת הנתונים הקיימים בתיק תכנון האתר לא נראית התייחסות לנתונים לעיל, האמורים להיבחן על ידי הוועדה כחלק מהשיקולים לאישור הצבת המצלמות.

מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיוטת הממצאים כי: "כל הנתונים הנוכריים קיימים בתיק נפרד ומוצגים לוועדה המאשרת את הביצוע."

תגובת הביקורת: במסגרת הביקורת נתבקשו כלל המסמכים המוצגים לוועדה. למרות בקשת הנתונים לביקורת לא הוצג התיק כאמור.

110. הביקורת ערכה השוואה בין כתב הכמויות בתיק האתר מחודש אוגוסט, 2012 לבין כתב הכמויות המפורט בתיק ה- AS MADE של האתר. להלן טבלה המרכזת את עיקר הממצאים:

הפריט	כמות בתיק האתר	כמות על פי תיק AS MADE
מצלמה קבועה פנסוניק	14	14
מצלמה מתנייעת פנסוניק	1	1
ארון תקשורת U20	1	הותקן ארון תקשורת U22
ארון תקשורת חיצוני	2	1
שרת לניהול וידאו וצפייה ל- 40 ערוצים	1	1
עמדת צפייה כולל מסך ואביזרים	1	1
ספק כח 24 וולט	0	1
אל פסק	1	1
ספק כח VDC 48	0	1
מייצב מתח 48VDC	0	1

111. מבדיקת הביקורת עולה כי האומדן שהוגש לביצוע העבודה מסתכם ל- 536,014 ש"ח, לא כולל מע"מ (627,136 ש"ח כולל מע"מ). הביקורת מציינת כי האמור סותר נתוני התקציב שהועברו לביקורת בקובץ אקסל "פירוט מחירים לשכונת שפירא נווה שאנן ושכונת התקווה לפי אתרים".

112. הביקורת בדקה את חשבון החיוב שהוגש על ידי חברת מ, עבור התקנת המצלמות בבית הספר שורשים, להלן הממצאים:

א. הסכום הכולל ששולם לחברת מ הינו 528,907 ש"ח לפני מע"מ (618,821 ש"ח, כולל מע"מ), סכום הנמוך בכ- 7,107 ש"ח (8,315 ש"ח כולל מע"מ) מהאומדן שהוגש לפרויקט.

ב. חשבון החיוב הוגש לאגף הביטחון ביום 19 במאי, 2013, ואושר לתשלום על ידי מנהל המשל"ט ביום 20 במאי, 2013.

ג. תיק ה- AS MADE נערך ביום 10 באפריל, 2013, דהיינו לפני הגשת החשבון לתשלום ואישורו.

ד. מבדיקת הביקורת עולה כי פריטי החומרה בחשבון החיוב תואמים את הפריטים והכמויות בתיק ה- AS MADE.

ה. חשבון החיוב כולל פריטים נוספים כגון כבלים, מגשרים, צינורות, סיבים ועוד. פריטים אלו אינם מפורטים בתיק ה- AS MADE ולכן הביקורת לא יכלה לבדוק את החיובים בגינם. (החיוב עבור פריטים אלו מהווים למעלה מ- 30% מסכום החיוב הכולל בגין

האתר). ביחס ליתר הפריטים נמצאה התאמה בין סוג וכמות הפריטים בתיק AS-MADE לכמות וסוג בחשבון.

מנהלת אגף המחשוב מסרה בהתייחסותה מתאריך 15 באוקטובר, 2016 לסעיף בטיטות הממצאים כי: "ראוי לציין כי תיק **as made** כולל צילום של הארון ובתוכו ניתן לראות את המגשרים שהותקנו בארון כולל הסכמה החשמלית. להבא, נבקש לשלב בטבלת הפריטים גם כבלים וצינורות."

1. הביקורת ערכה סויר שטח יחד עם מומחה למערכות אבטחה על מנת לבחון את הציוד שהוצב פיסיית באתר. מבדיקת הביקורת נמצא:

(1) בהתאם לחשבון החיוב העירייה שילמה עבור 17 "זרועות מתכת 1 מטר עבור אנטנה/ מצלמה", כאשר בפועל אותרו 14 זרועות בלבד. עלות כל זרוע מתכת הינה 1,066 ש"ח לפני מע"מ.

מנהלת אגף המחשוב מסרה בהתייחסותה מתאריך 15 באוקטובר, 2016 לסעיף בטיטות הממצאים כי: "נשלח מנהל פרויקט לשטח לספירת מספר המצלמות והזרועות הצמודות אליהן, נמצא כי בפועל ישנן 14 מצלמות ולכן 14 זרועות ובנוסף מצלמה מתניידת אחת. מצלמה מתניידת מחוברת בפועל ב- 2 זרועות. ולכן מספר הזרועות הנכון הינו 16."

תגובת הביקורת: הנתונים המוצגים הינם בהתאם לנתונים שנצפו בסויר באתר שנערך נכון למועד הביקורת.

(2) בהתאם לחשבון החיוב העירייה שילמה עבור "אל פסק עבור אתר עד 21 מצלמות 10 KVA מתוצרת א.", שעלותו 36,422 ש"ח. בפועל אותר אל פסק מסוג KVA 1 ו- אל פסק 0.5 KVA, אשר לדברי המומחה עלות אינה עולה על אלפי ש"ח בודדים.

בית דני

113. תכנית האתר הושלמה בחודש ספטמבר, 2012, כחלק מהתכנית הכוללת להצבת מצלמות בשכונת התקווה. המסמך כולל פירוט של התכנית בבית דני בלבד. בהתאם לתכנון, המצלמות אמורות להיות מותקנות על מבנה.

114. מבדיקת הביקורת נמצא כי תיק האתר כולל את הנתונים הבאים:

א. רשימת אתרים.

ב. מפה המציגה את מיקום האתר.

ג. פרטי האתר

- ד. תמונות אתר - צילומים: רגיל, מבט על וצילום המיקום בו תותקן המצלמה.
- ה. רשימת פריטים באתר.
- ו. שרטוט חיווט- קיימת הערה כי יושלם לאחר הביצוע בפועל.
- ז. מיקום פריטים באתר- קיימת הערה כי יושלם לאחר הביצוע בפועל, כולל מבנה הארונות ומיקום המצלמות על העמודים.
- ח. תמונות להתמצאות- יושלם לאחר הביצוע בפועל.
115. כאמור, סעיף 6.2.2 לנוהל קובע כי בעת החלטתה על אישור בקשות להצבת מצלמות על הוועדה להביא במניין שיקוליה את הנושאים הבאים:
- א. תכלית השימוש במצלמות, כפי שפורטה בבקשה.
- ב. מידתיות השימוש במצלמות.
- ג. האם השימוש במצלמות, לרבות שטח הכיסוי, יעיל לשם השגת התכלית שהוצגה.
- ד. האם התועלת בשימוש במצלמות עולה על הפגיעה בפרטיות.
116. מבחינת הנתונים הקיימים בתיק תכנון האתר לא נראית התייחסות לנתונים לעיל, האמורים להיבחן על ידי הוועדה כחלק מהשיקולים לאישור הצבת המצלמות.
117. הביקורת ערכה השוואה בין כתב הכמויות בתיק האתר מחודש ספטמבר, 2012 לבין כתב הכמויות המפורט בתיק ה- AS MADE של האתר. להלן טבלה המרכזת את עיקר הממצאים:

הפריט	כמות בכתב כמויות	כמות על פי תיק AS MADE
מצלמה קבועה פנסוניק	14	15
מצלמה מתנייעת פנסוניק	1	2
ארון תקשורת U20	1	הותקן ארון תקשורת U22
ארון תקשורת חיצוני	1	1
שרת לניהול וידאו וצפייה ל- 40 ערוצים	1	1
עמדת צפייה כולל מסך ואביזרים	1	1
ספק כח 24 וולט	0	2
אל פסק	1	1
ספק כח VDC 48	0	2
מייצב מתח 48VDC	0	1

118. מבדיקת הביקורת עולה כי תיק האתר כולל הצעת מחיר של חברת מ לביצוע העבודה. בהתאם להצעה הסכום הכולל, לרבות חריגים מסתכם ל- 1,744,182 ש"ח.
119. הביקורת בדקה את חשבון החיוב שהוגש על ידי חברת מ עבור התקנת המצלמות בבית דני, להלן הממצאים:
- א. הסכום הכולל ששולם לחברת מ הינו 488,635 ש"ח, כולל מע"מ.
- ב. חשבון החיוב הוגש לאגף הביטחון ביום 12 בדצמבר, 2012, ואושר לתשלום על ידי מנהל המשל"ט ביום 6 בינואר, 2013.
- ג. לשאלת הביקורת ביחס לפער הקיים בין תקציב האומדן שהוגש לבין חשבון החיוב נמסר על ידי מנהל המשל"ט כי הפער נובע מכך שהצעת המחיר התייחסה לכל שכונת שפירא ולא רק לפרויקט בית דני. לבקשת הביקורת לקבל את החלק בהצעת המחיר שהתייחס ספציפית לבית דני לא נתקבלה הצעה כאמור.
- מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיוטת הממצאים כי: "קיים אומדן הכולל רשימת פריטים (ולא הצעת מחיר). כל המידע בנוגע ל"בית דני" נמצא בתיק ועומד לרשות הביקורת לעיון."
- תגובת הביקורת:** נכון למועד כתיבת טיוטת הממצאים ולמרות בקשות חוזרות של המידע כאמור, לא הועבר לעיון הביקורת.
- ד. היות ועותק תיק ה- AS MADE אשר הוגש לביקורת אינו חתום ואינו מתוארך (יום הביקורת), לא ניתן לבדוק האם חשבון החיוב נשלח ואושר לפני או אחרי סיום הקבלה של האתר על ידי מנהל המשל"ט.
- ה. מבדיקת הביקורת עולה כי פריטי החומרה בחשבון החיוב תואמים את הפריטים והכמויות בתיק ה- AS MADE.
- ו. מבדיקת הביקורת עולה כי חשבון החיוב כולל פריטים כגון כבלים, מגשרים, צינורות, סיבים שאינם מפורטים בתיק ה- AS MADE ולכן הביקורת לא יכלה לבדוק את החיובים בגינם (החיוב עבור פריטים אלו מהווים למעלה מ- 18% מסכום החיוב הכולל בגין האתר). ביחס ליתר הפריטים נמצאה התאמה בין סוג וכמות הפריטים בתיק AS-MADE לכמות וסוג בחשבון.
- מנהלת אגף המחשוב מסרה בהתייחסותה מתאריך 15 באוקטובר, 2016 לסעיף בטיוטת הממצאים כי: "דאוי לציין כי תיק **as made** כולל צילום של הארון ובתוכו ניתן לראות את המגשרים שהותקנו בארון כולל הסכמה החשמלית. להבא, נבקש לשלב בטבלת הפריטים גם כבלים וצינורות."

ז. הביקורת ערכה סיור שטח יחד עם מומחה למערכות אבטחה על מנת לבחון את הציוד שהוצב פיסית באתר. מבדיקת הביקורת נמצא כי בהתאם לחשבון החיוב העירייה שילמה עבור "אל פסק 2 קווט", שעלותו 4,442 ש"ח. בפועל אותר אל פסק 0.5 KVA, אשר לדברי המומחה עלות אינה עולה על מאות ש"ח.

מנהלת אגף המחשוב מסרה בהתייחסותה מתאריך 15 באוקטובר, 2016 לסעיף בטיחות הממצאים כי: "האתר נבדק ונמצא בעל אל פסק 1.5kva דגם Prpc1550 כפי שצוין באומיד".

תגובת הביקורת: הנתונים המוצגים הינם בהתאם לנתונים שנצפו בסיור באתר שנערך נכון למועד הביקורת.

בית העיוורים

120. תכנית האתר הושלמה בחודש אוגוסט 2012, כחלק מהתכנית הכוללת להצבת מצלמות בשכונת נווה שאנן. בהתאם לתכנון המצלמות אמורות להיות מותקנות על מבנה.

121. מבדיקת הביקורת נמצא כי תיק האתר כולל את הנתונים הבאים:

- א. רשימת אתרים.
- ב. מפה המציגה את מיקום האתר.
- ג. פרטי האתר.
- ד. תמונות אתר- תמונות אתר- צילומים: רגיל, מבט על וצילום המיקום בו תותקן המצלמה.
- ה. רשימת פריטים באתר.
- ו. שרטוט חיווט- קיימת הערה כי יושלם לאחר הביצוע בפועל.
- ז. מיקום פריטים באתר- קיימת הערה כי יושלם לאחר הביצוע בפועל, כולל מבנה הארונות ומיקום המצלמות על העמודים.
- ח. תמונות להתמצאות- יושלם לאחר הביצוע בפועל.
- ט. טופס אישור תיק אתר על ידי העירייה שאינו חתום.

122. כאמור, סעיף 6.2.2 לנוהל קובע כי בעת החלטתה על אישור בקשות להצבת מצלמות על הוועדה להביא במניין שיקוליה את הנושאים הבאים:

- א. תכלית השימוש במצלמות, כפי שפורטה בבקשה.
- ב. מידתיות השימוש במצלמות.
- ג. האם השימוש במצלמות, לרבות שטח הכיסוי, יעיל לשם השגת התכלית שהוצגה.
- ד. האם התועלת בשימוש במצלמות עולה על הפגיעה בפרטיות.

123. מבחינת הנתונים הקיימים בתיק תכנון האתר לא נראית התייחסות לנתונים לעיל, האמורים להיבחן על ידי הוועדה כחלק מהשיקולים לאישור הצבת המצלמות.

מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיוטת הממצאים כי: "כנ הנתונים הנזכרים קיימים בתיק נפרד ומוצגים לוועדה המאשרת את הביצוע".

תגובת הביקורת: במסגרת הביקורת נתבקשו כלל המסמכים המוצגים לוועדה. על אף בקשת הביקורת לא הוצגו המסמכים כאמור.

124. הביקורת ערכה השוואה בין כתב הכמויות בתיק האתר מחודש אוגוסט, 2012 לבין כתב הכמויות המפורט בתיק ה- AS MADE של האתר. להלן טבלה המרכזת את עיקר הממצאים:

הפריט	כמות בתיק אתר	כמות על פי תיק AS MADE
מצלמה קבועה פנסוניק	7	7
מצלמה מתנייעת פנסוניק	0	0
ארון תקשורת U20	1	הותקן ארון תקשורת U22
ארון תקשורת חיצוני	0	0
שרת לניהול וידאו וצפייה ל- 40 ערוצים	1	1
עמדת צפייה כולל מסך ואביזרים	1	1
אל פסק	1	1

125. הביקורת בדקה את חשבון החיוב שהוגש על ידי חברת מ עבור התקנת המצלמות בבית העיוורים, להלן הממצאים:

א. הסכום הכולל ששולם לחברת מ הינו 138,901 ש"ח לפני מע"מ. (162,514 ש"ח, כולל מע"מ).

ב. מבדיקת הביקורת פירוט החשבון עולה כי הסכום המתוכנן על פי הצעת המחיר הסתכם ל- 159,406 ש"ח לפני מע"מ, כאשר סכום החשבון הסופי היה 138,901 ש"ח לפני מע"מ, דהיינו חיסכון של 20,505 ש"ח.

ג. חשבון החיוב הוגש לאגף הביטחון ביום 11 בדצמבר, 2012, ואושר לתשלום על ידי מנהל המשל"ט ביום 17 בדצמבר, 2012.

ד. היות ועותק תיק ה- AS MADE אשר הוגש לביקורת אינו חתום ואינו מתוארך, (יום הביקורת), לא ניתן לבדוק האם חשבון החיוב נשלח ואושר לפני או אחרי סיום הקבלה של האתר על ידי מנהל המשל"ט.

מנהלת אגף המחשוב מסרה בהתייחסותה מתאריך 15 באוקטובר, 2016 לסעיף בטיוטת הממצאים כי: "ראוי לציין כי תיק **as made** כולל צילום של הארון ובתוכו ניתן לראות את המגשרים שהותקנו בארון כולל הסכמה החשמלית. להבא, נבקש לשלב בטבלת הפריטים גם כבלים וצינורות."

ה. מבדיקת הביקורת עולה כי חשבון החיוב כולל פריטים כגון כבלים, מגשרים, צינורות, סיבים שאינם מפורטים בתיק ה- AS MADE ולכן הביקורת לא יכלה לבדוק את החיובים בגינם (החיוב עבור פריטים אלו מהווים למעלה מ- 7% מסכום החיוב הכולל בגין האתר). ביחס ליתר הפריטים נמצאה התאמה בין סוג וכמות הפריטים בתיק AS-MADE לכמות וסוג בחשבון.

סיירת ירוקה

126. תכנית האתר הושלמה בחודש אוגוסט 2012, כחלק מהתכנית הכוללת להצבת מצלמות בשכונת נווה שאנן. בהתאם לתכנון המצלמות אמורות להיות מותקנות על מבנה.

127. מבדיקת הביקורת נמצא כי תיק האתר כולל את הנתונים הבאים:

- א. רשימת אתרים.
- ב. מפה המציגה את מיקום האתר.
- ג. פרטי האתר
- ד. תמונות אתר- צילומים רגיל+ מבט על+ צילום המיקום בו תתוקן המצלמה.
- ה. רשימת פריטים באתר.
- ו. שרטוט חיווט- קיימת הערה כי יושלם לאחר הביצוע בפועל.
- ז. מיקום פריטים באתר- קיימת הערה כי יושלם לאחר הביצוע בפועל, כולל מבנה הארונות ומיקום המצלמות על העמודים.
- ח. תמונות להתמצאות- יושלם לאחר הביצוע בפועל.
- ט. טופס אישור תיק אתר על ידי העירייה שאינו חתום.

128. כאמור, סעיף 6.2.2 לנוהל קובע כי בעת החלטתה על אישור בקשות להצבת מצלמות על הוועדה להביא במניין שיקוליה את הנושאים הבאים:

- א. תכלית השימוש במצלמות, כפי שפורטה בבקשה.
- ב. מידתיות השימוש במצלמות.
- ג. האם השימוש במצלמות, לרבות שטח הכיסוי, יעיל לשם השגת התכלית שהוצגה.
- ד. האם התועלת בשימוש במצלמות עולה על הפגיעה בפרטיות.

129. מבחינת הנתונים הקיימים בתיק תכנון האתר לא נראית התייחסות לנתונים לעיל, האמורים להיבחן על ידי הוועדה כחלק מהשיקולים לאישור הצבת המצלמות.

מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיוטת הממצאים כי: "כנ הנתונים הנזכרים קיימים בתיק נפרד ומוצגים לוועדה המאשרת את הביצוע."
תגובת הביקורת: במסגרת הביקורת נתבקשו כלל המסמכים המוצגים לוועדה. לביקורת לא הוצגו הנתונים כאמור.

130. הביקורת ערכה השוואה בין כתב הכמויות בתיק האתר מחודש אוגוסט, 2012 לבין כתב הכמויות המפורט בתיק ה- AS MADE של האתר. להלן טבלה המרכזת את עיקר הממצאים:

הפריט	כמות בתיק אתר	כמות על פי תיק AS MADE
מצלמה קבועה פנסוניק	8	8
מצלמה מתנייעת פנסוניק	0	2
ארון תקשורת U20	1	הותקן ארון תקשורת U22
ארון תקשורת חיצוני	0	0
שרת לניהול וידאו וצפייה ל- 40 ערוצים	1	1
עמדת צפייה כולל מסך ואביזרים	1	1

131. הביקורת בדקה את חשבון החיוב שהוגש על ידי חברת מ עבור התקנת המצלמות בסיירת הירוקה, להלן הממצאים:

- א. הסכום הכולל ששולם לחברת מ הינו 359,979 ש"ח, כולל מע"מ.
- ב. חשבון החיוב הוגש לאגף הביטחון ביום 6 במרץ, 2013.
- ג. היות ועותק תיק ה- AS MADE אשר הוגש לביקורת אינו חתום ואינו מתוארך (יום הביקורת), לא ניתן לבדוק האם חשבון החיוב נשלח ואושר לפני או אחרי סיום הקבלה של האתר על ידי מנהל המשל"ט.
- ד. מבדיקת הביקורת עולה כי חשבון החיוב כולל פריטים כגון כבלים, מגשרים, צינורות, סיבים שאינם מפורטים בתיק ה- AS MADE ולכן הביקורת לא יכלה לבדוק את החיובים בגינם.

מנהלת אגף המחשוב מסרה בהתייחסותה מתאריך 15 באוקטובר, 2016 לסעיף בטיוטת הממצאים כי: "ראוי לציין כי תיק **as made** כולל צילום של הארון ובחוכו ניתן לראות את המגשרים שהותקנו בארון כולל הסכמה החשמלית. להבא, נבקש לשלב בטבלת הפריטים גם כבלים וצינורות."

ה. ביחס ליתר הפריטים נמצאה התאמה בין סוג וכמות הפריטים בתיק AS-MADE לכמות וסוג בחשבון.

מרכז יום לקשיש

132. תכנית האתר הושלמה בחודש אוגוסט 2012, כחלק מהתכנית הכוללת להצבת מצלמות בשבעה אתרים בשכונת שפירא. בהתאם לתכנון המצלמות אמורות להיות מותקנות על מבנה.

133. מבדיקת הביקורת עולה כי תיק האתר אינו כולל הצעת מחיר של החברה לביצוע העבודה.

מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיוטת הממצאים כי: **"קיים אומדן הכולל רשימת פריטים (ולא הצעת מחיר). כל המידע בנוגע ל... נמצא בתיק ועומד לרשות הביקורת לעיון."**

תגובת הביקורת: כאמור, נכון למועד כתיבת טיוטת הממצאים ולמרות בקשות חוזרות לקבל המידע כאמור, הוא לא הועבר לעיון הביקורת טרם פרסום טיוטת הממצאים. לאחר קבלת תגובת המבוקרים הביקורת פנתה שוב למחלקה לקבל הנתונים וקיבלה קובץ אקסל "פירוט מחירים לשכונת שפירא נווה שאנן ושכונת התקווה לפי אתרים", ולא הצעת מחיר מסודרת שהועברה מחברת מ. הקובץ כולל פירוט מחירים לפרויקט לפי פריטים, ממנו עולה כי סך עלות לפרוייקט הינה 130,996 ש"ח.

134. מבדיקת הביקורת נמצא כי תיק האתר כולל את הנתונים הבאים:

- א. רשימת אתרים.
- ב. מפה המציגה את מיקום האתר.
- ג. פרטי האתר
- ד. תמונות אתר- תמונות אתר- צילומים: רגיל, מבט על וצילום המיקום בו תותקן המצלמה.
- ה. רשימת פריטים באתר.
- ו. שרטוט חיווט- קיימת הערה כי יושלם לאחר הביצוע בפועל.
- ז. מיקום פריטים באתר- קיימת הערה כי יושלם לאחר הביצוע בפועל, כולל מבנה הארונות ומיקום המצלמות על העמודים.
- ח. תמונות להתמצאות- קיימת הערה כי הן יושלמו לאחר הביצוע בפועל.

135. מבדיקת הביקורת עולה כי תיק האתר אינו כולל הצעת מחיר.

מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיוטת הממצאים כי: **"כל הנתונים הנזכרים קיימים בתיק נפרד ומוצגים לוועדה המאשרת את הביצוע."**

- תגובת הביקורת:** במסגרת הביקורת נתבקשו כלל המסמכים המוצגים לוועדה. למרות בקשת הנתונים לביקורת לא הוצגה התיק כאמור.
136. כאמור, סעיף 6.2.2 לנוהל קובע כי בעת החלטתה על אישור בקשות להצבת מצלמות על הוועדה להביא במניין שיקוליה את הנושאים הבאים:
- תכלית השימוש במצלמות, כפי שפורטה בבקשה.
  - מידתיות השימוש במצלמות.
  - האם השימוש במצלמות, לרבות שטח הכיסוי, יעיל לשם השגת התכלית שהוצגה.
  - האם התועלת בשימוש במצלמות עולה על הפגיעה בפרטיות.
137. מבחינת הנתונים הקיימים בתיק תכנון האתר לא נראית התייחסות לנתונים לעיל, האמורים להיבחן על ידי הוועדה כחלק מהשיקולים לאישור הצבת המצלמות.
- מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיוטת הממצאים כי: "כל הנתונים הנוכחים קיימים בתיק נפרד ומוצגים לוועדה המאשרת את הביצוע".
- תגובת הביקורת:** במסגרת הביקורת נתבקשו כלל המסמכים המוצגים לוועדה. לביקורת לא הוצגו הנתונים כאמור.
138. הביקורת ערכה השוואה בין כתב הכמויות בתיק האתר מחודש אוגוסט, 2012 לבין כתב הכמויות המפורט בתיק ה- AS MADE של האתר. להלן טבלה המרכזת את עיקר הממצאים:

הפריט	כמות בתיק אתר	כמות על פי תיק AS MADE
מצלמה קבועה פ.	2	3
מצלמה מתנייעת פ.	1	1
ארון תקשורת U20	1	הותקן ארון תקשורת U22
ארון תקשורת חיצוני	2	1
שרת לניהול וידאו וצפייה ל- 40 ערוצים	1	1
עמדת צפייה כולל מסך ואביזרים	1	1

139. הביקורת בדקה את חשבון החיוב שהוגש על ידי חברת מ עבור התקנת המצלמות במרכז יום לקשיש, להלן הממצאים:
- הסכום הכולל ששולם לחברת מ הינו 127,025 ש"ח לפני מע"מ (148,619 ש"ח, כולל מע"מ).

- ב. מבדיקת הביקורת פירוט החשבון עולה כי הסכום המתוכנן על פי הצעת המחיר הסתכם ל- 130,996 ש"ח לפני מע"מ, כאשר סכום החשבון הסופי היה כאמור, 127,025 ש"ח לפני מע"מ, דהיינו חיסכון של 3,971 ש"ח (4,646 ש"ח כולל מע"מ).
- ג. חשבון החיוב הוגש לאגף הביטחון ביום 11 בדצמבר, 2012, ואושר לתשלום על ידי מנהל המשל"ט ביום 17 בדצמבר, 2012.
- ד. היות ועותק תיק ה- AS MADE אשר הוגש לביקורת אינו חתום ואינו מתוארך (יום הביקורת), לא ניתן לבדוק האם חשבון החיוב נשלח ואושר לפני או אחרי סיום הקבלה של האתר על ידי מנהל המשל"ט.
- ה. מבדיקת הביקורת עולה כי פריטי החומרה בחשבון החיוב תואמים את הפריטים והכמויות בתיק ה- AS MADE.
- מנהלת אגף המחשוב מסרה בהתייחסותה מתאריך 15 באוקטובר, 2016 לסעיף בטיטות הממצאים כי: "ראוי לציין כי תיק **as made** כולל צילום של הארון ובתוכו ניתן לראות את המגשרים שהותקנו בארון כולל הסכמה החשמלית. להבא, נבקש לשלב בטבלת הפריטים גם כבלים וצינורות."
- ו. חשבון החיוב כולל פריטים נוספים כגון כבלים, מגשרים, צינורות, סיבים ועוד. פריטים אלו אינם מפורטים בתיק ה- AS MADE ולכן הביקורת לא יכלה לבדוק את החיובים בגינם. (החיוב עבור פריטים אלו מהווים למעלה מ- 3% מסכום החיוב הכולל בגין האתר).
- ז. הביקורת ערכה סיור שטח יחד עם מומחה למערכות אבטחה על מנת לבחון את הציוד שהוצב פיסיית באתר. מבדיקת הביקורת נמצא כי בהתאם לחשבון החיוב העירייה שילמה עבור "אל פסק 2 קוומ", שעלותו 4,442 ש"ח. בפועל אותר אל פסק 0.5 KVA, אשר לדברי המומחה עלות אינה עולה על מאות ש"ח.

יידוע הציבור בדבר הצבת מצלמות ושטחי הכיסוי שלהן

140. סעיף 9.1 לנוהל הצבת מצלמות קובע: "...במקום ההצבה יותקן שלט אזהרה, ככל הניתן, בהתאם למיקומה של המצלמה ולסביבתה הפיזית".
141. סעיף 12 לנוהל קובע:
- א. סעיף 12.1: "עם הצבת המצלמות, באחריות מנהל המשל"ט להביא לידיעת מנהל / מנהלת הידע העירוני את החלטות הועדה, לרבות עדכון, לשם פרסומן באתר האינטרנט של העירייה".
- ב. סעיף 12.3: "באחריות מנהל המשל"ט לוודא שבאזור הצבת המצלמה קיים שלט אזהרה". (ההדגשה אינה במקור)

142. סעיף 3.12 לנוהל מגדיר מהו שלט אזהרה וקובע: "סימון המציין את מקומן של המצלמות ובו הפרטים הבאים:

- א. סמל (איקון) מצלמה.
  - ב. כחובת אינטרנט מפנה לפירוט רשימת מצלמות הביטחון המוצבות בעיר.
  - ג. סמל עיריית תל אביב-יפו."
143. סגנית בכירה ליועץ המשפטי לעירייה מסרה לביקורת כי לדעת המחלקה המשפטית בלתי אפשרי לפרוט את ההנחיה בדבר מסירת המידע לציבור לאמות מידה קבועות, כך שהנוהל אינו כולל רשימת פרמטרים קבועים לגבי כמות השלטים, מיקומם של השלטים והמרחקים בין שלט לשלט.
144. לדברי הסגנית הבכירה ליועץ המשפטי לעירייה הכוונה היא שיש להציב את השלטים במקומות כאלה שהאדם הסביר העובר באזור המצולם יתקל באחד השלטים ולא יוכל לטעון כי לא הבחין בהם, כך לדוגמה פירטה:

- א. גן ציבורי- יש להציב שלטים בכניסות לגן.
  - ב. מבנה, בתוך ו/או על מבנה- יש להציב שלטים בכניסה למבנה ובסביבתו.
  - ג. מתחם, (כגון מרכז קהילתי)- יש להציב שלטים בכניסות למתחם.
  - ד. רחוב- יש להתקין לפי הנסיבות ובהתאם לאורך הרחוב, שטח הכיסוי וכמות המצלמות.
- השירות המשפטי מסר בהתייחסותו מתאריך 21 בדצמבר, 2016 לטיוטת הממצאים כי: "דוגמה (ב)- שילוט בסביבת המבנה, ככל שסביבה זו מצולמת אף היא (להבדיל מצילום בתוך המבנה)."

145. יחד עם זאת, הוסיפה כי הציפייה לפרטיות אינה מה שהייתה בעבר, וכי העירייה אינה נדרשת לשים שילוט לכל מצלמה במרחב הציבורי, מאחר והדבר אינו ישים. קיים פרסום בנוגע לפזור המצלמות באתר האינטרנט של העירייה. בנוסף, בנוסף, באתר ה-GIS העירוני ישנו פרסום של המצלמות המוצבות.

השירות המשפטי מסר בהתייחסותו מתאריך 21 בדצמבר, 2016 לטיוטת הממצאים כי: "המשפט 'הציפייה לפרטיות אינה מה שהייתה בעבר', ככל שנאמר ובהקשר שנאמר, אינו רלוונטי לעמדה המשפטית (המקובלת גם על רמו"ט), לפיה אין העירייה נדרשת לשלט כל מצלמה ומצלמה במרחב הציבורי (לא רק מחמת חוסר ישימות)."

146. למרות האמור באתר, לפיו במסגרת שקיפות המידע מוצגת רשימת המצלמות ושטחי הכיסוי שלהן, מבדיקת הביקורת עולה כי האתר כולל אך ורק את שמות הרחובות, ללא הגדרה של שטחי הכיסוי. כמו כן, באתר לא נמצא מידע המתייחס למבנים ו/או מתחמים בהם מוצבות מצלמות.

מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיוטת הממצאים כי: "נכון להיום קיים קושי בהצגת שטחי הכיסוי של המצלמות על גבי מפה (שטחים מוסתרים, אזורים חבויים וכו', יכולת שאינה עומדת לרשותנו). לכן בשלב זה הציבור יכול לראות רק את מיקומי המצלמות באמצעות מערכת ה-GIS העירונית."

147. מנהל אגף ביטחון בעירייה ומנהל המשל"ט מסרו לביקורת כי קיימת בעיה להביא לידיעת הציבור את מיקומן של כל המצלמות המותקנות ברחבי העיר וזאת לנוכח העובדה כי עד לפני זמן מה חברות עירוניות רבות ומנהלי אגפים בעירייה הציבו מצלמות אבטחה ומעקב ברחבי העיר, מבלי שמיקומן תועד כנדרש. בנוסף, ישנו קושי בקביעת המיקום להצבת השלטים וקביעה באלו מקומות הם אכן יהיו נגישים לציבור.

מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיוטת הממצאים כי: "האגף לביטחון ולשירותי חירום אחראי אך ורק על מצלמות הביטחון המותקנות באמצעות האגף ומחברות למע' מב"ט. המצלמות הנו"ל, כאמור מפורסמות במערכת ה-GIS העירונית."

148. לביקורת נמסר כי מחלקת הביטחון ערכה מיפוי של מצלמות מעקב אשר הותקנו על ידי גורמים אחרים בעירייה, ובכוונתה להמשיך בהליך, אולם לא כל המצלמות שהותקנו על ידי גורמים אחרים, אכן אותרו ומופו כנדרש. הביקורת מציינת כי בישיבת וועדת מצלמות מספר 1 נקבע כי יש לנתק 57 מצלמות שהיו מותקנות במתקני העירייה וחוברו למשל"ט מב"ט שלא לפי נוהל 843 להצבת מצלמות בטחון, ולהחליפן במסגרת שדרוג והתקנת מצלמות, בהתאם לנוהל העירוני.

מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיוטת הממצאים כי: "על מנת ליצור שליטה ובקרה טובים יותר על מערך כלל המצלמות בעיר, הוחלט ע"י המשנה למנכ"ל לבצע שינויים בנוהל המצלמות העירוני 843 לפיהם יוקמו וועדות לנושא מצלמות ברמת מינהלים/חטיבות על מנת להסדיר את הנושא, כל אחד בתחום אחריותו."

149. הביקורת ערכה בדיקה פיסית בשישה אתרים בהם הוצבו מצלמות, על מנת לבחון האם העירייה מקיימת את הוראות ההנחיה בדבר הצבת שלטים בסמוך למקומות בהן מוצבות מצלמות, להלן הממצאים:

150. גן הסיירת הירוקה, גינת לוינסקי:

א. במקום מספר רב של מצלמות המותקנות על גבי מבנה הסיירת הירוקה בגינת לוינסקי ומכוונות לגינה וסביבתה.

ב. הביקורת בחנה הימצאותם של שלטים המתריעים על הימצאותן של מצלמות, כמתחייב על פי החוק:

(1) לא נמצא שלטים בכניסה גינה ו/או בגינה עצמה. כמו כן, לא נמצאו שלטים בסביבת המבנה עליו ממוקמות המצלמות.

(2) לא נמצאו שלטים במעגל הרחובות הסובבים את הגינה ואשר מצולמים גם הם, המתריעים כי האזור מצולם.

151. מרכז יום לקשיש, רחוב חכמי ישראל 79, (שכונת שפירא)

א. במקום מספר מצלמות המותקנות על המבנה. המצלמות מכוונות למעגל תנועה סמוך וכן לשני רחובות המצטלבים באזור המבנה.

ב. הביקורת בחנה הימצאותם של שלטים המתריעים על הימצאותן של מצלמות, כמתחייב על פי החוק:

(1) לא נמצא שלט בכניסה למבנה או בסביבתו של המבנה המתריע כי האזור מצולם.

(2) לא נמצאו שלטים במעגל התנועה ו/או ברחובות המצולמים המתריעים כי האזור מצולם.

152. בית העיוורים, רחוב הגר"א 28

א. במקום מספר מצלמות המותקנות על המבנה, המצלמות מופנות לצילום ברחוב הגר"א.

ב. הביקורת בחנה הימצאותם של שלטים המתריעים על הימצאותן של מצלמות, כמתחייב על פי החוק:

(1) לא נמצא שלט בכניסה למתחם או בסביבתו של המבנה המתריע כי האזור מצולם.

(2) לא נמצאו שלטים ברחובות המצולמים המתריעים כי האזור מצולם.

153. בית ספר שורשים, שכונת שפירא

א. במקום מספר מצלמות המותקנות על המבנה, המצלמות מופנות לצילום בגן המשחקים "גן העקידה", כמו כן חלק מהמצלמות מצלמות את המתרחש ברחוב הסמוך לבית הספר ובבית הספר עצמו.

ב. הביקורת בחנה הימצאותם של שלטים המתריעים על הימצאותן של מצלמות, כמתחייב על פי החוק:

(1) לא נמצא שלט בכניסה לבית הספר או בסביבתו של המבנה המתריע כי האזור מצולם.

(2) לא נמצאו שלטים ברחובות הסובבים את בית הספר ולא נמצאו שלטים בגן המשחקים הנזכר לעיל.

154. בית דני, שכונת התקווה

- א. במקום מספר מצלמות המותקנות על המבנה, המצלמות מופנות לצילום ברחבה שבין בית דני למרכז ואהל, בכיוון מגרש משחקים הכולל מספר מתקני משחקים ולרחבה שבין בית דני למגרש הכדורגל.
- ב. הביקורת בחנה הימצאותם של שלטים המתריעים על הימצאותן של מצלמות, כמתחייב על פי החוק:

(1) נמצא שלט מעל הכניסה למבנה בית דני, וכן שלט קטן בקצה העליון של הגדר המקיפה את מגרש המשחקים. השלט אינו עומד בהגדרות כפי שנקבעו בסעיף 3.12 לנהל.

(2) לא נמצאו שלטים ברחבה שבין בית דני למרכז ואהל וברחבה שבין בית דני למגרש הכדורגל.

155. מרכז קהילתי שפירא, רחוב ישראל מסלנט

- א. במקום מספר מצלמות המותקנות על המבנה הממוקם בתוך מתחם מגודר. במתחם מבנה המשמש את המרכז, מגרש ספורט ומגרש משחקים. המצלמות מופנות לכניסה למתחם, למגרש הספורט ולמגרש המשחקים. כמו כן המצלמות מופנות לרחובות הסמוכים.
- ב. הביקורת בחנה הימצאותם של שלטים המתריעים על הימצאותן של מצלמות, כמתחייב על פי החוק:

(1) לא נמצא שלט בכניסה למתחם, לא נמצא שלט בכניסה למבנה ולא נמצאו שלטים בתוך המתחם עצמו.

(2) לא נמצאו שלטים ברחובות הסמוכים.

שמירת הצילומים והגנה על מאגר המידע

156. מבדיקת הביקורת עולה כי הנוהל אינו כולל סעיפים ספציפיים המתייחסים לאופן הניהול והשמירה של מאגר המידע בו נשמרים הצילומים ממצלמות הביטחון.

השירות המשפטי מסר בהתייחסותו מתאריך 21 בדצמבר, 2016 לטיוטת הממצאים כי: "אופן ניהול המידע ושמירתו של מאגר המידע נקבעו בחוק הגנת הפרטיות ותקנות הגנת הפרטיות (תנאי החוקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים) ובהתאמה הוגדרו בנוהל סמכויותיהם ותחומי אחריותם של מנהל מאגר המידע וממונה אבטחת מידע (עליהם חלים גם נהלים עירוניים נוספים שקשורים לניהול ואבטחת מידע)".

157. סעיף 4.2 לנוהל מגדיר את מנהל המשל"ט כמנהל מאגר המידע, עם כל המשמעויות הנגזרות מכך בהתאם לחוק, ובין היתר:
- לנקוט את כל האמצעים הדרושים וכל ההגנות הנדרשות למאגר המידע.
  - לוודא הגנת מערכות המידע (פיזיות ולוגיות).
  - מתן הרשאות גישה למאגר המידע והטלת הגבלות על מורשי גישה.
  - עריכת רשימה מעודכנת של מורשי גישה למאגר המידע לפי הרשאות הכניסה השונות.
  - קיום הוראות תפעול של המערכת תוך אבטחת המידע ושמירה על שלמות המידע.
158. מבדיקת הביקורת עולה כי נכון ליוני, 2016 טרם הוגדרו נוהל ומדיניות הרשאות למערכת כנדרש (ראה הרחבה בהמשך). מנהל המשל"ט מסר לביקורת כי אין באפשרותו לטפל בנושא ההרשאות וכי אינו בקיא בתחום ולדעתו הגורמים שצריכים להיות אמונים על הנושא הם או"ש בשיתוף יחידת אבטחת מידע.
- מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיף בטיטת הממצאים כי: **"אגף הביטחון יצר הגבלים ותיחומים ממוקדים שמאפשרים למשתמשי המערכת לעשות שימוש תפעולי, לרבות החתמה על טופס סודיות, אך ורק לחומרים הנוגעים לתחום גורתם. כאמור מדובר רק על מצלמות ביטחון המחוברות למע' מב"ט. לגבי טיפול מערכתי לכל נושא מאגר המידע – הנושא בטיפול אגף מחשוב."**
159. מבדיקת הביקורת עולה כי כחלק מהשימוש במערכת הוקמו עמדות צפייה באתרים שונים. מבדיקת הביקורת עולה כי חלק מעמדות הצפייה שהוצבו, אינן פעילות ואינן מאפשרות גישה לנתונים במערכת (דוגמת העמדה שהוצבה במוקד, בסל"ע), בחלק אחר מעמדות הצפייה ישנה גישה לנתונים וניתן לצפות בנתונים, אך קיימת חסימה להורדת הנתונים מהעמדה (דוגמת העמדה בסיירת הירוקה).
160. בנוסף, מבדיקת הביקורת, וכפי שנמסר על ידי מנהל המשל"ט, קיימת בעיה בנושא, בכל הקשור למצלמות אשר הותקנו על ידי אגפים/ מחלקות אחרים בעירייה בשנים קודמות. היות ואין לאגף הביטחון מידע על מצלמות אחרות, הצילומים מאותן מצלמות נשמרים, ככל שנשמרים, במאגרי מידע אחרים ולא במאגר המידע המנוהל על ידי אגף הביטחון.
161. לאגף הביטחון אין מידע לגבי קיומם או אי קיומם של מאגרים נוספים בהם נשמרים הצילומים. ככל שקיימים מאגרים נוספים או אתרים בהם נשמרים צילומים ממצלמות אבטחה, לא נערך מעקב ואין ביקורת בכל הקשור לניהול מאגר המידע, הגישה לנתונים הקיימים במאגר.

162. סעיף 4.3 לנוהל מוסיף וקובע כי באחריות ממונה אבטחת מידע בעירייה לבצע בין היתר הבאים:
- א. יישום מדיניות של אבטחת מידע של העירייה.
  - ב. רישום מאגר המידע בפנקס מאגרי המידע של משרד המשפטים ועדכון פרטי הרישום לפי הצורך.
  - ג. מתן הרשאות גישה למאגרי המידע והגבלות על מורשי הגישה בהתאם להוראות הוועדה להעברת מידע כאמור בתקנה 3(א)(ד') לחוק הגנת הפרטיות.
  - ד. הגנת מערכת המידע- פיזית ולוגית בהתאם לכל דין, לרבות מבנה, תשתית חשמלית אמצעי תקשורת, מערכת ניטור ובקרת תיעוד גישה.
- מנהל אגף המחשוב מסר בהתייחסותו מתאריך 15 באוקטובר, 2016 לסעיף בטיטות הממצאים כי: "ככלל קיימות מערכות אבטחת מידע לרבות תיעוד. המערכת מתוחזקת ע"י הקבלן בלבד".
- ה. קיום הוראות תפעול המערכת תוך אבטחת המידע ושמירה על שלמות המידע.
  - ו. וידוא חתימה על התחייבות לשמירת סודיות.
163. מבדיקת הביקורת מול מנהל המשל"ט ובהתאם לנתוני בדיקת מערכת שהועברו לביקורת ממנהל הפרויקטים, ממונה אבטחת מידע בעירייה וסגנית בכירה ליועמ"ש נמצא כי נכון ליוני, 2016:
- א. מאגר מידע:
    - (1) טרם בוצע רישום של מאגר המידע בפנקס מאגרי המידע- הנושא נמצא בתהליך עבודה מול גורמים במשרד המשפטים, כחלק מבחינה רוחבית כוללת של רישום כלל הנתונים העירוניים במאגרי מידע.
    - (2) השירות המשפטי מסר בהתייחסותו מתאריך 21 בדצמבר, 2016 לטיטות הממצאים כי: "נושא רישום המאגר נבחן על כל היבטיו במסגרת דיונים רבים, ולאחרונה הוכרע כי יירשם מאגר נפרד למצלמות האבטחה וכי מנהל אגף הביטחון יהיה מנהלו. עם התאמת הנוהל להחלטות האחרונות שהתקבלו נוכל להשלים את תהליך רישום המאגר. תשומת הלב, כי האחריות לניהול המידע ואבטחת המידע והחובות הנובעות ממנה אינן מותנות ברישום המאגר".
    - (3) מבדיקת הביקורת עולה כי בדיון בתאריך 27 במרץ, 2016 שנערך בנושא בראשותו של משנה למנכ"ל העירייה נקבע כי הממונה על מאגר המידע של מצלמות הביטחון יהיה מנהל אגף הביטחון בעירייה.

מנהלת אגף המחשוב מסרה בהתייחסותה מתאריך 15 באוקטובר, 2016 לסעיף בטיטת הממצאים כי: "דישום מאגר מידע תלוי בשינוי נוהל עירוני 843 – מצלמות בטחון. לאחר התאמתו למצב הקיים ובהתאם להחלטת המשנה למנכ"ל, יתבצע הגדרת מנהל מאגר."

ב. הרשאות:

- (1) מבדיקת הביקורת עולה כי ההרשאות למערכת ניתנות על ידי אגף הביטחון ומבוצעות ברמה הטכנית על ידי חברת מ, שהינה גורם חיצוני לעירייה, ללא פיקוח ובקרה של מערך אבטחת המידע העירוני.
  - (2) לא קיים נוהל מוסדר העוסק בנושא הרשאות גישה למערכת לרבות: אופן קביעת ההרשאות (פר משתמש/ עמדה), הגורם המוסמך ליתן ההרשאות, בקרה ופיקוח על מתן הרשאות למערכת.
  - (3) טרם הוגדר עדכון סיסמאות ומורשיי גישה למאגר המידע והגבלות על מורשי הגישה כנדרש, ההרשאות הקיימות נכון למועד הביקורת הינן למנהל ועובדי המשל"ט וכן לעובדי מ המספקים שירותי תמיכה למערכת בלבד.
  - (4) טרם בוצע ניהול מערכת הרשאות, ומתן עדיפות עבור חלקים מן המערכת בהתאם לצורך משתנה כגון מצלמות, מסכי המערכת השונים, ועוד.
- מנהלת אגף המחשוב מסרה בהתייחסותה מתאריך 15 באוקטובר, 2016 לסעיף בטיטת הממצאים כי:
- "1. מערך ההרשאות מתוכנן כך שיעבוד בגישת SSO, אנו פועלים מול הקבלן בכדי לאפשר את הפתרון.**
- 2. א"מ אמונים על הרשאות אך אינם מבצעים בפועל כך שרק לאחר ביצוע יישום סעיף 1 יתאפשר לפקח."**

ג. חתימה על טפסי סודיות:

- (1) מבדיקה הביקורת מול מנהל מחלקת הטמעה במערכות מחשוב נמסר כי בוצעה החתמה של עובדי מ בעלי הגישה למערכת על הסכמי סודיות. לבקשת הביקורת לקבל העתק טפסי העובדים החתומים הועברו טפסים חתומים של 4 עובדי מ.
- (2) סגנית בכירה ליועצת המשפטית מסרה לביקורת כי בהסכם שנחתם עם חברת מ קיימת פסקה ספציפית המתייחסת להתחייבות לסודיות של החברה כלפי העירייה והחתמה של העובדים על התחייבות בנדון.

(3) ביחס לעובדי עירייה בעלי גישה למערכת, נמסר על ידי מנהל פרויקטים במחלקת תפעול כי העובדים חותמים על טופס סודיות כחלק משלב בקשת הרשאות למערכת. לבקשת הביקורת לקבל העתק הטפסים הרלוונטיים לא הומצאו טפסים כאמור. מנהלת אגף המחשוב מסרה בהתייחסותה מתאריך 15 באוקטובר, 2016 לסעיף בטיוטת הממצאים כי: **"יש לציין כי בוצע תהליך החתמה של כלל עובדי העירייה על שמירת סודיות והטפסים נמצאים באגף משאבי אנוש."**

ד. הקלטה וגיבוי של המערכת מתבצעים במצב שגרה באתרי הקצה. במצב חיווי מתאפשרת הקלטה וגיבוי גם במשל"ט עפ"י בחירת המנהל/המפעיל.

ה. גיבוי בסיס הנתונים הינו אוטומטי. הגישה למערכת פתוחה למנהל ועובדי המשל"ט, וכן לעובדי מ המספקים שירותי תמיכה למשל"ט.

ו. בכל הנוגע להגנת מערכת המידע, מדובר במערכת סגורה שאינה מחוברת למערכת העירונית, שמירת הנתונים מבוצעת באמצעות מערכת NVR (network video recorder) בכל אזור הפצה. מערכות NVR הן למעשה האמצעי בה מאוחסנת הקלטה שמגיעה ממצלמות \ IP מגה פיקסל. במערכת NVR קלט הווידאו מגיע מהרשת, כאשר הווידאו כבר קודד במצלמות. הווידאו מוזרם ל NVR -לאחסון, כשניתן לצפות בו הודות להיותו ממוקם ברשת.

164. סעיף 16 לנוהל מתייחס להוראות המעבר וקובע:

- א. **"בתוך שלוש שנים מיום כניסת נוהל זה לתוקף, תובאנה לדיון בוועדה כל המצלמות שהוצבו טרם כניסת נוהל זה לתוקף."**
- ב. **"באחריות מנהל יחידה לערוך מיפוי של כל המצלמות שהוצבו ביחידתו ובאתרים אחרים שבאחריותו טרם כניסת נוהל זה לתוקף ולהביאן לאישור הוועדה בהתאם לנוהל זה."**

165. בתאריך 4 בינואר, 2015, שלח מנהל האגף לביטחון ושירותי חירום בעירייה מכתב לפורום מנהלי אגפים, יחידות ומתקנים עירוניים ובו הפנייה להוראות הנוהל החדש המחייבות אישור מחודש לכל המצלמות שהותקנו במתקנים שבאחריות אותם מנהלים.

166. במכתב התבקשו מנהלי האגפים ומנהלי היחידות לפעול באופן מידי למיפוי כל המצלמות המותקנות במבנים ובמתחמים שבאחריותם ולהעביר הממצאים למחלקת הביטחון. מבדיקת הביקורת עולה כי נכון ליוני, 2016 טרם התקבלו תשובות כנדרש מכל אגפי העירייה וטרם מופו המצלמות המותקנות במבנים השונים.

מנהל אגף ביטחון מסר בהתייחסותו מתאריך 5 בדצמבר, 2016 לסעיפים 164-166 בטיוטת הממצאים כי: "מודגש בזאת כי קיימת החלטת המשנה למנכ"ל לפיה מתגבש בימים אלה עדכון לנוהל העירוני למצלמות 843, לפיו ינוהל מערך המצלמות במסגרת וועדות ברמת מינהלים וחטיבות."

167. לעניין תקופת השמירה על הצילומים הנוהל קובע:

א. סעיף 14.1: "הצילומים יישמרו בהתאם ובכפוף לאילוצים טכנולוגיים במועד שמירתם, לתקופה שאינה עולה כל 30 ימים."

ב. סעיף 14.2: "צילומים שתיעדו אירוע מיוחד יישמרו לתקופה ארוכה יותר לפי הצורך."

ג. סעיף 3.1: "אירוע מיוחד- אירוע שסווג ככזה ע"י מנהל המשל"ט או מי מטעמו."

168. סגנית בכירה ליועץ המשפטי לעירייה מסרה לביקורת כי מבחינת הלשכה המשפטית בעירייה נקבעו הפרמטרים הבאים:

א. ככלל אין לשמור צילומים מעבר ל- 30 יום.

ב. במקרים חריגים, כאשר מנהל המשל"ט מסווג אירוע כ"אירוע חריג", (אירוע פשיעה, ונדלזים וכדומה), ניתן לשמור את המידע מעבר ל- 30 הימים שנקבעו בנוהל.

השירות המשפטי מסר בהתייחסותו מתאריך 21 בדצמבר, 2016 לטיוטת הממצאים כי: "מבחינת הלשכה המשפטית בעירייה נקבעו הפרמטרים הבאים"- הכלל והחריג נקבעו על יסוד הצרכים שהגדירו אנשי הביטחון והם מקובלים על השירות המשפטי ולפיכך עוגנו בנוהל."

169. הביקורת מציינת כי הנוהל אינו כולל פירוט של אותם "מקרים חריגים" המאפשרים שמירתם מעבר למכסת הימים שנקבעו, אלא משאיר את הקביעה בסמכותו הבלעדית של מנהל המשל"ט. כמו כן הנוהל אינו קובע מהי התקופה הנוספת שבה מותר לשמור על צילומים.

השירות המשפטי מסר בהתייחסותו מתאריך 21 בדצמבר, 2016 לטיוטת הממצאים כי: "ניתן לתת דוגמאות לחריגים, ואולם לעולם הקביעה תהיה נתונה לשיקול דעתו של מאן דהוא (בהקשר זה של מנהל המשל"ט). התקופה הנוספת נקבעה בנוהל והיא "לפי הצורך".

170. הביקורת בחנה את יישום ההחלטה על תקופת שמירת הצילומים ומחיקתם, מנהל המשל"ט מסר לביקורת כי בהתאם להנחיות השירות המשפטי בעירייה, הצילומים אמורים להישמר לתקופה של 30 יום ולאחר מכן מבוצעת מחיקה אוטומאטית של הנתונים, לשאלת הביקורת האם בוצעה בקרה על ידי אגף ביטחון לעניין שמירת הצילומים ומחיקתם אחרי 30 יום, נמסר כי הנושא מבוצע על ידי מ וכי אין בקרה בנדון.

זכות עיון בצילומים

171. סעיף 15 לנוהל מתייחס למתן זכות עיון בצילומים:

- א. סעיף 15.1: "ככלל, זכות העיון בצילומים נתונה למורשי גישה בלבד. בכפוף להתחייבותם בכתב לסודיות". כאשר הנוהל אינו מגדיר מפורשות מי הם מורשי הגישה, אלא קובע כי מדובר על "בעלי תפקיד שהגדיר מנהל המשל"ט באישור ממונה אבטחת המידע העירוני, כבעלי גישה למאגר המידע".
- ב. סעיף 15.2: "כמו כן, מצולמים יכולים להגיש בקשה לעיין בצילומים. הבקשה תוגש בכתב ותכלול את שם המבקש, חתימתו וצילום תעודת זהות".
- ג. סעיף 15.4.1: "עם הגשת הבקשה ייתן מנהל המשל"ט הוראה לשמור את חומר הצילום הרלוונטי עד לסיום הטיפול בבקשה".
- ד. סעיף 15.5: "הבקשה תיבחן על ידי מנהל המשל"ט בהתייעצות עם השירות המשפטי לפי הצורך".
- ה. סעיף 15.7: "הזכות לעיון בצילומים בחלק הנוגע למבקש בלבד. העיון יחבצע במשל"ט בלבד, ובנוכחות מורשה גישה מטעם העירייה".
- ו. סעיף 15.8: "העתק מהצילום יימסר על פי דרישה ורק במקרים בהם ניתן לוודא כי לא נפגעת פרטיותם של אחרים".

172. הביקורת בחנה את התנהלות העירייה, בכל הקשור למתן זכות עיון בצילומים ביחס להוראות בהנחיית רמו"ט מול השירות המשפטי. סגנית בכירה ליועץ המשפטי לעירייה מסרה לביקורת את הפרטים הבאים:

- א. בכל הקשור לבקשות של גורמי הביטחון, משטרת ישראל וגורמי ביטחון אחרים, אין כל מניעה להעביר את המידע המבוקש, בכפוף להגשת בקשה על ידי אותו גוף בטחוני.
- ב. לעניין הגשת בקשות על ידי אנשים פרטיים, ככלל הנחיית רמו"ט קובעת שבדרך כלל לא יהיה צורך להעניק זכות עיון במאגר בתנאי שמשך שמירת הצילומים אינו עולה על 30 ימים. למרות זאת, ככל שמדובר על בקשה לצילומים הקשורים לאירוע ספציפי, (תאונת דרכים, גניבה, פשע אחר), ניתן להגיש בקשה שתידון בשיתוף המחלקה המשפטית. מידע יימסר רק במקרים בהם אינו פוגע בפרטיות של אנשים אחרים במרחב הציבורי.

173. לדברי עוזרת תיאום ובקרה באגף הביטחון, המשמשת גם כפרנטית פניות הציבור של האגף, חלק מהבקשות לעיון בצילומים מגיעות דרך מחלקת פניות הציבור. היות ומדובר על פניות מועטות הן אינן מנוהלות באמצעות מערכת CRM.

174. מנהל המשל"ט מסר לביקורת כי בהתאם לנוהל העבודה באגף כאשר מתקבלת פנייה, בשלב ראשון מבוצעת בדיקה האם קיימת מצלמה באזור לגביו מוגשת הבקשה:

- א. לא קיימת מצלמה- נמסרת הודעה לפונה כי אין מצלמה באזור והפנייה נסגרת.
- ב. קיימת מצלמה- נמסר לפונה כי קיימת מצלמה, מוסבר כי על מנת לקבל את הצילומים יש לפנות בתלונה למשטרת ישראל, אשר היא מוסמכת לפנות למשל"ט ולבקש לעיין בצילומים. בינתיים, מנהל המשל"ט מבצע גיבוי של המידע המבוקש על מנת שלא ימחק.
- ג. מבדיקת הביקורת מול מנהל המשל"ט נמצא כי נכון ליוני, 2015 טרם בוצעה מסירה של מידע לאזרחים.

איוש המשל"ט העירוני

175. מבדיקת הביקורת עולה כי נכון למועד הביקורת צוות המוקדנים כולל 5 עובדים המאיישים אותו 24 שעות ביממה. כאשר בכל משמרת המשל"ט מאויש במוקדן אחד בלבד.

176. מנהל המשל"ט מסר לביקורת כי התקן הרצוי הינו איוש המשל"ט על ידי שני מוקדנים 24 שעות ביממה.

177. מנהל המשל"ט מסר לביקורת כי נושא המשל"ט הינו בתחילת הדרך וטרם ביססו את כל נהלי העבודה במשל"ט עצמו ואת הסנכרון מול יחידות רלוונטיות בעירייה, (פיקוח), משטרת ישראל וגורמים אחרים הרלוונטיים לפעילות המשל"ט.

לתשומת לב:

התייחסויות המבוקרים ואחרים לטיטוט ממצאי הביקורת בשלב אימות הממצאים, מצורפות לדוח בפרק הנספחים, ומהוות חלק בלתי נפרד מדוח הביקורת. הנספחים להתייחסויות (אם צורפו) שמורים במשרד מבקר העירייה.

נספח א - התייחסות אגף המחשוב מתאריך 13/10/2016.

נספח ב - התייחסות אגף ביטחון מתאריך 5/12/2016.

נספח ג - התייחסות אגף תקציבים וכלכלה מתאריך 13/12/2016.

נספח ד - התייחסות השירות המשפטי מתאריך 21/12/2016.

מסקנות

178. קיימת חשיבות לקיומן של תוכניות רב שנתיות להתקנת מערך מצלמות האבטחה ברחבי העיר ועמידת אגף הבטחון ביעדים ולוחות הזמנים שנקבעו. למרות האמור, מממצאי הביקורת עולה כי אגף הביטחון לא פעל לגבש, מידי שנה, תוכנית עבודה מעודכנת סופית, המבוססת על רשימת האתרים הפוטנציאלית שהוצגה ומסגרת התקציב שנקבעה לפרוייקט והנחיות המשנה למנכ"ל. לדעת הביקורת, אי גיבוש תכנית עבודה סופית ומוסדרת מידי שנה ועדכון ועדת מצלמות בהתאם, לא תאפשר פיקוח ובקרה אחר ניהול פרוייקט מצלמות האבטחה והיעדים שנקבעו.
179. חברת מ. זכתה במכרז 159/2011 להקמת משל"ט ביטחון וחירום עירוני ופריסת מצלמות באתרי קצה. זכיית החברה נבעה מהצעת המחיר הנמוכה שהוצעה על ידה, זאת למרות שהניקוד שניתן למ. בקטגוריית האיכות היה הנמוך ביותר, ביחס לחברות האחרות שעברו את ציון הסף. (יצוין כי הוועדה ביקשה וקיבלה הבהרות מהחברה ביחס לפער המחירים כאמור).
- ממצאי הביקורת עולה כי בעוד זכיית חברת מ. נבעה מהמחיר הנמוך שהגישה, במהלך ביצוע העבודות ולאחר שהתקבלו תוצאות ומסקנות מהתקנה וחיבור של מספר אתרים בשטח, נמצא כי מחירי המכרז של חברת מ. גבוהים במקצת ממחיר השוק, דבר שהצריך בחינה נוספת של עלויות הפרוייקט על ידי אגף תקציבים בעירייה, החלפת פריטים מסוימים בפריטים זולים יותר ומתן הנחה נוספת על ידי מ. מהצעתה הראשונית.
- הביקורת תמהה כיצד יתכן כי מחד הצעתה של מ. הייתה הזולה ביותר במסגרת המכרז ואף נמוכה מהאומדן הראשוני, ומאידך במהלך ביצוע העבודות בשטח, חרגו מחירי המכרז של חברת מ. ממחירי השוק.
180. טופס "בקשה להצבת מצלמות ביטחון", אינו כולל התייחסות של השירות המשפטי/ אגף התקציבים/ אגף המחשוב ומנהל בת"ש, בכל הנוגע לבקשה להציב מצלמה. לדעת הביקורת לאור מהות הבקשה וההשלכות שיתכן וינבעו ממנה במישור המשפטי, הכספי ומערכות המידע, קיימת חשיבות כי הטופס יכלול תיעוד של התייחסויות והמלצות הגורמים האמורים.
181. נוהל "הצבת מצלמות" שפורסם ב- 20 בדצמבר, 2014, קובע חובת כינוס וועדת מצלמות עירונית, על מנת לאשר הצבת מצלמות באתרים עירוניים. למרות האמור, רק ב- 22 בפברואר, 2016 התכנסה לראשונה וועדת המצלמות העירונית.

182. פרוטוקולי וועדת המצלמות הינם תמציתיים ומציגים את ההחלטות הסופיות של הוועדה, ללא תיעוד השיקולים שהובילו להחלטות בנוגע להצבת מצלמות. התנהלות זו נוגדת הקבוע בסעיף 6.2.2 לנהל "הצבת מצלמות" בנוגע לבאים: תכלית השימוש במצלמות, מידתיות השימוש, יעילות השימוש לתכלית שהוצגה ובחינת התועלת אל מול הפגיעה בפרטיות.
- כתוצאה מכך, קיים קושי לבחון ההחלטות בנוגע להצבת מצלמות ולוודא שהן התקבלו תוך קבלת כלל המידע הנדרש מאגף הביטחון/ גורמים עירוניים נוספים, בכל הקשור לעמידת התקנת המצלמה בהוראות החוק, התקנות והנהל, לרבות בחינת נושא הגנת הפרטיות.
183. בחלק מתיקי האתרים שנבחנו על ידי הביקורת נמצא כי החיוב שהתקבל מהספק מ. גבוה מהסכום המופיע בהצעת המחיר שהועברה מהספק. הדבר מצביע על חיוב ביתר לכאורה, של הספק ומעיד על ליקוי בבקרה הקיימת בהליך אישור חשבון הספק.
184. נכון למועד הביקורת, עותק תיקי ה- AS MADE (התיק המפורט שמסכם את כלל פרטי הביצוע בפועל), אינו חתום ואין תיעוד מסודר בתיק לתאריך המסירה של האתר על ידי חברת מ. לעירייה. הדבר פוגם באפשרות הבקרה והפיקוח על תקינות התקנת האתר על ידי חברת מ. בהתאם לתוכנית שנקבעה.
185. הביקורת מציינת כי מתגובת האגף עולה כי הערת הביקורת התקבלה, הופקו התובנות ותיקי ה- AS MADE המתקבלים כיום הינם חתומים ובליווי תאריך.
186. תיקי ה- AS MADE (התיק המפורט שמסכם את כלל פרטי הביצוע בפועל) חסרים פירוט החיוב בגין פריטים כגון כבלים, מגשרים, צינורות, תעלות, סיבים המופיעים בחשבון החיוב. האמור פוגם ביכולת לבצע בקרה ובחינת התאמה בין החיוב שהתקבל מהספק לבין הפרטים המופיעים בתיק.
187. מהממצאים עולה כי לא קיים באגף הביטחון תיעוד מלא בדבר מיקומם של כלל המצלמות שהותקנו במתקנים ובשטחים עירוניים ברחבי העיר. הסיבה לכך נעוצה בעובדה שלאורך השנים, הותקנו מצלמות גם באופן עצמאי על ידי חלק מהיחידות העירוניות, שלא באמצעות אגף ביטחון ומבלי לידע את האגף על כך. כתוצאה מכך, קיים קושי להביא לידיעת הציבור מידע מלא בתחום זה.
188. נכון למועד הביקורת בוצע מיפוי ואיתור חלקי בלבד של מצלמות מעקב אשר הותקנו על ידי גורמים בעירייה שלא באמצעות אגף ביטחון. כתוצאה מכך, אין באפשרות האגף לוודא כי כל המצלמות שטרם אותרו על ידיו, עומדות בהוראות החוק, התקנות, הנחיות רמ"ט והנהל העירוני. בין היתר, אין באפשרותו לבחון את מיקום המצלמות, תכלית הצבתן, הפגיעה הקיימת בפרטיות, אופן תיעוד הנתונים, הגישה לנתונים ושמירת הנתונים.

189. בניגוד לקבוע בנוהל "הצבת מצלמות" (בסעיפים 12.3 ו-3.12), אתר האינטרנט העירוני כולל רק את שמות הרחובות בהם הותקנו מצלמות. לא קיים באתר מידע אשר נדרש לספק לציבור על פי הנוהל, בדבר שטחי הכיסוי של המצלמות, וכן חסר מידע בדבר המבנים/ המתחמים בהם הוצבו המצלמות.
190. מבדיקה שערכה הביקורת במספר אתרים עולה כי העירייה אינה מקיימת באופן מלא את ההנחיה בדבר הצבת שלטים בסמוך למקומות בהן מוצבות מצלמות. הביקורת מציינת כי האמור פוגם באופן ידוע הציבור על הצבת מצלמות בשטח כנדרש בנוהל, כחלק מהזכות להגנת הפרטיות הקיימת לכל אזרח.
191. מבדיקת הביקורת עולה כי נכון ליוני 2016, טרם נקבעה מדיניות הרשאות ו/או נוהל מחייב שהיה בהם כדי להגדיר בין היתר, אמצעי זהירות על מנת להבטיח פיקוח על הגישה לנתונים המצויים במערכת. כך למשל, לא נקבע למי ובאילו נסיבות יתאפשר לעיין בנתונים שבמערכת, תדירות עדכון סיסמאות, הגבלות על מורשי הגישה וכו'.
192. לדעת הביקורת, העדר מדיניות הרשאות ברורה, עלול לאפשר גישה לא חוקית של גורמים לא מורשים למערכת, ביצוע שינויים/ עדכונים לא מורשים ו/או שימוש במידע הקיים במערכת ללא הרשאה. כמו כן, הדבר פוגם ביכולת לפקח אחר פעילות המשתמשים במערכת.
193. למרות הנחית רמו"ט משנת 2012 בנושא "שימוש במצלמות אבטחה ומעקב ובמאגרי התמונות הנקלטות בהן", הדורשת רישום המאגר בפנקס מאגרי המידע, נכון למועד הביקורת, טרם בוצע רישום של מאגר המידע שנוצר מהקלטות מצלמות האבטחה, בפנקס מאגרי המידע.
194. סעיף 14 לנוהל "הצבת מצלמות" עוסק בשמירת הצילומים וקובע כי הצילומים ישמרו לתקופה שאינה עולה על 30 ימים. מממצאי הביקורת עולה כי אגף ביטחון אינו מבקר הנדון ואינו מוודא כי חברת מ, האחראית על גיבוי הנתונים, אכן פועלת בהתאם לקבוע בנוהל ובהנחיות רמו"ט. בכך למעשה קיימת חשיפה לשמירה של נתונים מעבר לפרק הזמן המותר, ולשימוש לא מורשה על ידי גורם חיצוני לעירייה, בניגוד לקבוע בנוהל.
195. לדעת הביקורת תקן צוות המוקדנים במשל"ט הכולל 5 עובדים המאיישים אותו 24 שעות ביממה, (כאשר בכל משמרת המשל"ט מאויש במוקדן אחד בלבד), אינו עולה בקנה אחד עם הדרישות והצרכים של האגף מהמשל"ט. הביקורת מציינת בהקשר זה כי לדעת מנהל המש"ט לט דרוש תקן של שני מוקדנים שיאייש המשל"ט משך 24 שעות ביממה.

המלצות

196. באחריות אגף ביטחון להקפיד לגבש מדי שנה תוכנית עבודה סופית להתקנת מצלמות אבטחה ברחבי העיר. על התוכנית לכלול בין היתר, את רשימת האתרים ולו"ז לביצוע, בכפוף למסגרת התקציב שאושרה לנושא, ובכפוף להנחיות המשנה למנכ"ל.
- כמו כן, יש להקפיד לעדכן את תוכנית העבודה בהתאם לאילוצים והצרכים בשטח ולבחון השלכותיהם על מסגרות התקציב ולוחות הזמנים.
- על הנהלת האגף להקפיד גם לעדכן את ועדת המצלמות העירונית בכל הנוגע לשינויים הצפויים.
197. מומלץ כי אגף בטחון יעדכן את פורמט טופס "בקשה להצבת מצלמות ביטחון", כך שיכלול התייחסות של השירות המשפטי/ אגף התקציבים/ אגף המחשוב ומנהל בת"ש על גבי הטופס, בכל מקרה של הגשת בקשה להצבת מצלמה.
198. יש לוודא כי פרוטוקולי וועדת המצלמות יכילו תיעוד מפורט ומלא, הכולל בין היתר, פירוט השיקולים שהובילו להחלטות בנוגע להצבת מצלמות, ויפרטו התייחסות הוועדה לתכלית השימוש במצלמות, מידתיות השימוש, יעילות השימוש לתכלית שהוצגה ובחינת התועלת אל מול הפגיעה בפרטיות.
199. כחלק מבקרת חשבונות הספקים, באחריות אגף הביטחון ומנהל הכספים לבצע בדיקה כי החשבונית המתקבלות מהספק מ. תואמת הצעת המחיר שנתקבלה מהספק ופרטי העבודה שבוצעה בפועל בשטח. בכל מקרה של חריגה מהצעת המחיר/ חוסר התאמה בין הצעת המחיר לבין הביצוע בשטח יש לבחון הנושא מול הספק ולהסדיר הפערים שאותרו.
200. באחריות אגף הביטחון והמחשוב לפעול לעדכון פרטים בתיקי ה- AS MADE, כך שישקפו המצב הקיים בשטח, ויאפשרו בקרה מלאה אחר פעילות חברת מ., כדלהלן:
- א. יש לוודא כי תיקי ה- AS MADE אשר נשמרים יהיו חתומים ויכילו תיעוד של תאריך המסירה של האתר על ידי חברת מ. לעירייה.
- ב. עדכון פירוט החיוב בגין פריטים כגון כבלים, מגשרים, צינורות, תעלות, סיבים המופיעים בחשבון החיוב.
201. באחריות אגף ביטחון לסיים את מיפוי ואיתור המצלמות אשר הותקנו על ידי גורמים בעירייה שלא באמצעות אגף ביטחון. במקביל, באחריות הנהלת העירייה להורות למנהלי היחידות העירוניות, להעביר מידע לאגף ביטחון, בדבר כלל המצלמות שהוצבו על ידיהם באופן עצמאי שלא באמצעות אגף הביטחון.

202. מידע בדבר המצלמות שלא הותקנו על ידי אגף הביטחון, יש להעביר לבחינה ואישור וועדת מצלמות עירונית, אשר בין היתר תבדוק טרם מתן האישור את: מיקום המצלמות, תכלית הצבתן, הפגיעה הקיימת בפרטיות, אופן תיעוד הנתונים, הגישה לנתונים ושמירת הנתונים.
203. באחריות אגף ביטחון בעירייה, בשיתוף השירות המשפטי לפעול לעדכון אתר האינטרנט העירוני, כך שיכלול את כלל המידע הנדרש בהתאם לקבוע בסעיפים 12.3 ו- 3.12 לנוהל "הצבת מצלמות".
204. באחריות אגף בטחון לוודא התקנת השילוט הנדרש בסמוך למקומות בהם מוצבות מצלמות, במסגרת האמור יש להתייחס לסוג השילוט הנדרש, מקום השילוט, ואופי השילוט, בהתאם לקבוע בהנחיה להצבת מצלמות.
205. באחריות אגף המחשוב לקבוע נוהל ומדיניות הרשאות למערכת, תוך התייחסות לנושאים הבאים:
- א. הרשאות גישה למערכת לרבות: אופן קביעת ההרשאות.
  - ב. עדכון סיסמאות ומורשי גישה למאגר המידע והגבלות על מורשי הגישה בהתאם לנדרש.
  - ג. ניהול מערכת הרשאות בהתאם לצרכים המשתנים.
206. באחריות אגף ביטחון בשיתוף השירות המשפטי לפעול בהקדם להסדרת רישום המאגר בפנקס מאגרי המידע כנדרש.
207. באחריות אגף ביטחון לבצע בקרה בכל הקשור למשך שמירת הנתונים המבוצעת על ידי חברת מ. והתאמתו לקבוע בנוהל "הצבת מצלמות" והנחיות רמו"ט.
208. באחריות אגף ארגון ותקינה בשיתוף אגף ביטחון לבחון את תקני כח האדם במשל"ט והתאמתם לפעילות המשל"ט והצרכים הקיימים בפועל.